

HET DAMSPEL

OFFICIEEL ORGAAN

∴ van den ∴

NATIONALEN

DAMBOND

Jaargang 37

1945-1946

HET DAMSPPEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND
 VERSCHIJNT EENMAAL PER MAAND

HOOFDREDACTEUR: P. D. DE GRAAF KUINDERSTRAAT 57 AMSTERDAM-ZUID	ADMINISTRATEUR: J. W. v. DARTELEN KOEDIEFSLAAN 42 HEEMSTEDEN Giro 64007
---	--

ABONNEMENTSPRIJS PER HALFJAAR F 1.20 — VOOR BUITENLAND PER JAAR F 3.—
 Losse nummers 25 cent Abonnementen kunnen ingaan bij het begin van iedere maand

Weer vrij!

Weer vrij, vrij..... Dat was de roep, die uit tienduizenden keelen klonk, toen op den 5en Mei 1945 de gehate bezetters van de vesting Holland capituleerden. Wij Zuiderlingen, die onze vreugde om de herkegen vrijheid reeds een half jaar eerder konden uiten, beseften toen maar al te goed, wat het voor onze Noordelijke broeders, die meer leden door den honger dan van het doorgestane oorlogsgeweld, betekende weer vrij te zijn.

Nu de vrijheid is herwonnen en als allen straks weer hun normale positie in het maatschappelijk leven hebben ingenomen, keeren vanzelfsprekend onze verplichtingen tegenover de maatschappij en dus ook ten opzichte van onzen Sportbond terug. Onze Bond verwacht van U, dat Gij de eenmaal aangegane verplichtingen ook nu — en zeker nu, zult nakomen. Het is daarom dat ik U allen oproep weer Uwe oude plaats in den Ned. Dambond in te nemen.

Dat is allereerst bedoeld voor de leiders van den Bond zelf, voor zijn Provinciale Bonden en het spreekt haast van zelf, óók voor alle afdelingen en hare leden.

Zet weer onmiddellijk Uw schouders onder het mooie werk en blijft trouw aan Uw club en aan Uw Bond, zooals Gij dat ook waart tijdens de moeilijke bezettingsjaren. Dat wij weer vrij zijn, mag niet beteekenen, dat Gij Uw aansluiting bij den grooten Bond moogt laten varen. Integendeel, nu juist is de tijd aangebroken om Uwe, in de achter ons liggende moeilijke jaren getoonde eenheid openlijk te demonstreeren.

De Provinciale Bonden, die, weliswaar onder den drang der omstandigheden, in de oorlogsjaren tot ons zijn getreden, toonen nu, dat de oorlog hen iets geleerd heeft. Was het niet de eenheid der vereenigde naties, die het mogelijk maakte, dat deze grootste oorlog van alle tijden

op zoo'n beslissende wijze werd gewonnen?

Laat daarom mijn verzoek niet vergeefs zijn. In de afgelopen jaren hebben wij getoond, dat wij een open oog hadden voor Uwe belangen en al waart Gij niet op alle punten tevreden gesteld, Uw overleg met ons zal er toe kunnen leiden, dat ook aan Uw nog niet bevreemde verlangens zal worden voldaan.

Werkt daarom met ons samen en vertrouwt op onzen goeden wil. Zoodoende zullen wij met Uwe hulp trachten te bereiken, datgene wat Gij U als ideaal hebt gesteld.

Onmiddellijk na de bevrijding deed ik aan tal van bestuursleden en enkele der voornaamste functionarissen in onzen Bond mijn gelukwenschen toekomen. Thans wil ik door middel van ons eerste orgaan, dat wij na een onderbreking van twee jaar weer kunnen doen verschijnen, aan alle leden van het Hoofdbestuur, bestuursleden van Provinciale Bonden en aan de afdelingen mijn felicitaties aanbieden voor de herkegen vrijheid en hun verlossing van het nazi-juk. Aan de leden van den Bond, die gedwongen werden in het buitenland te werken en aan hen die in concentratiekampen werden opgesloten, een hartelijk welkom in ons midden.

En last not least, een eere-hulde aan degenen die als helden stierven in den strijd om de bevrijding van ons Vaderland of in hun verzet tegen den vreemden indringer. Straks zullen wij in onze eerste bijeenkomst gelegenheid krijgen die helden openlijk te eeren, daarnaast zullen wij hun gedachtenis levendig houden door hun namen te vermelden in het uit te geven boekwerk: „Wat wij misten“.

En nu allen op de bres! Geefst Uw beste krachten aan den wederopbouw van onzen Bond en aan een hernieuwde opleving van onze zoo mooie sport. In wederzijdsch vertrouwen voorwaarts!

Breda, medio Mei 1945.

JOH. H. WILLEMS.

Juni 1945.

AAN DE LEZERS VAN „HET DAMSPEL“.

Het laatste nummer van Het Damspel was Nr. 4 van 1943; op de laatste bladzijde drukten wij af:

EXTRA MEDEDEELING.

Wij moeten ingevolge ontvangen opdracht de uitgave van „Het Damspel“ stopzetten. Dit is dus tot nader order het laatste nummer.

Tot wederverschijnen!

H. R. van H. D.

* * *

Thans, ruim 2 jaar later is het moment van wederverschijnen daar! Althans in theorie. Er zijn geen beletselen meer. Het verschijnen van ons blad is n.l. niet meer uitdrukkelijk verboden.

Dit wil niet zeggen, dat het in volle glorie, zonder eenig bezwaar weer kan verschijnen. Op het moment, dat wij deze letteren schrijven is bijv. het verzenden van drukwerken nog niet toegestaan. De posterijen beschikken n.l. over onvoldoende vervoermiddelen. Het is de vraag of er papier beschikbaar is om ons blad te drukken. Het is een feit, dat er op het moment geen elektrische stroom is om te drukken. Wij willen verder maar veronderstellen, dat alles, wat nog meer noodig is in een drukkerij, er wel is! Hoofdzaak is, dat de wil om te verschijnen aanwezig is en dat de vrijheid tot uitkomen niet aan banden is gelegd.

Alle moeilijkheden kunnen overwonnen worden. Er is in den tusschenliggenden tijd zoo één en ander gebeurd. De verschrikking der Duitse bezetting is ons geworden tot een nachtmerrie. De uiteindelijke nederlaag van Duitschland bracht ons de bevrijding. De erfenis van het Hitlerregiem is geen zaak, waarover men in extase of zelfs in voldoening kan geraken. Integendeel Er is slechts chaos!

Het beste is alleen in de toekomst te kijken. Wat ligt tusschen April 1943 tot Mei 1945, zal, naar wij hopen, samengevat worden in het voorgenomen boek: „Wat wij misten“. Den blik in de toekomst, ook voor Het Damspel en den Nederlandschen Dambond, meenen wij, onbewust, vastgelegd te hebben in de volgende dichtregelen, die kort ná de ineenstorting der Duitse overheersching, aan ons overvol gemoed zijn ontsnapt:

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierbaren grond!
Onzen dank aan de geallieerden
En N.B.S.'ers, die zich weerden!
Ontslagen van een zwaren druk,
Verwerpen wij het Duitse juk!
Wij nemen ons leven in eigen hand:
De N.S.B.'ers aan den kant!
Wij willen ook geen autocraten
En schaffen af de bureaucraten,
Wij slaan, als nieuwe democraten,
Aan 't werk en niet aan 't praten!

Een ieder krijgje een taak, een deel,
Die past in het geheel
En zijn de zorgen nog zoo groot,
Wij overwinnen ook den hoogsten nood,
Wij vervullen saam de zwaarste plichten
En weten niet van zwichten!
Wij kijken vrij en frank weer rond,
Op Neerlands dierbaren grond.

* * *

Bij het schrijven van deze inleiding komt de vraag bij ons op, of wij, ná alles wat over ons is gekomen, zonder meer gerechtigd zijn, de afgebroken taak van H.R. van H.D. wederom op te vatten en voort te zetten. Wij meenen van wel, maar zijn niettemin bereid elk votum (stemming) dienaangaande te respecteren en eventueel plaats te maken voor de Jongeren uit onze beweging. Want aan de Jeugd is de Toekomst.

P. D. de Graaf.

EEN PERSOONLIJK WOORD.

Het mag onzen lezers in den ruimsten zin van het woord wel medegedeeld worden, dat wij, dank zij onze relaties in de damwereld door de zeer moeilijke periode der Duitse bezetting zijn heengekomen.

Dank zij onze relaties in de damwereld, zijn wij er beter doorheen gerold dan wellicht duizenden en zoo wij niet van gebrek zijn omgekomen, danken wij dit regelrecht aan de dammers, die ons, grootstedelingen, in den letterlijken zin voor den hongerdood hebben bewaard. Gedreven door een onbaatzuchtig gevoel van saamhoorigheid hebben de dammers ons tot December 1944 op velerlei manieren geholpen. Aan dien bijstand hebben wij het te danken, dat wij precies het eind der overheersching hebben kunnen halen. De bevrijding had echter geen dag, geen week en zeker geen maand later kunnen komen of wij hadden het eind niet gehaald. Dit is geen overdreven voorstelling der feiten. Hoor maar:

Vóór de Kerstdagen werden wij ziek en wij waren plotseling uitgeschakeld in de troosteloze rij van trekkers, op zoek naar voedsel.

Een zeer moeilijken tijd hebben wij toen doorgemaakt. Het hongerspook begon ons aan te grijnzen en zeer vermagerd en verouderd zijn wij uit den strijd, die leidde tot de bevrijding van ons land, te voorschijn gekomen. Een strijd, dien wij in hoofdzaak geestelijk hebben gestreden en waarbij wij lichamelijk aan den rand van het hongeroedeem hebben gestaan.

Dat wij vóór den rand van het hongeroedeem zijn blijven staan en niet daaróver, danken wij den dammers uit Noord-Holland, die ons voorzien hadden van eenige reserve boven den halven liter eten uit de keuken en het halve brood per hoofd per week, dat de overheerschers voor ons hadden overgelaten.

Voor den ondervonden bijstand in het openbaar een woord van dank uit te spreken in Het Damspel, is een zeer bijzondere aangelegenheid, die wellicht nog niet eerder voorgekomen is en waarvoor wij ons geenszins geneeren.

Namen te noemen lijkt niet van discretie te getuigen. Niets kan ons echter beletten een woord van groote erkentelijkheid te wijden aan de nagedachtens van wijlen Mevrouw Beets te Wormer.

Deze hulpvaardige figuur heeft de laatste ronde van den grooten strijd niet overleefd.

Zij hielp en gaf alom en heeft zich ook in onze harten een blijvende plaats veroverd, wegens haar saamhorigheidsgevoel voor de Nederlandsche dammers, die in de laatste oorlogsperiode in grooten materielen nood hebben verkeerd en waarvan elke poging om eenige verlichting te brengen, haar een blijde taak was.

Wij zijn er ons bewust van, dat alom in Nederland een soortgelijke bijstand heeft plaats gevonden. Het zou niet moeilijk zijn onze persoonlijke uiteenzetting aan te vullen met talrijke parallel loopende gevallen.

Volstaan wij met onze persoonlijke ervaringen te laten gelden voor alle en trekken wij er deze conclusie uit:

Het saamhorigheidsgevoel onder de dammers, in de oorlogsjaren zoo overduidelijk aan het licht getreden, moet een basis zijn om de Nederlandsche dammers bijeen te brengen en te houden onder één groot verband:

DE NEDERLANDSCHE DAMBOND.

P. D. de Graaf.

HET REGLEMENT VOOR HET DAMSPEL.

Het moge als voldoende bekend worden verondersteld, dat het reglement voor het damspel, zooals dat uit de grijze oudheid aan ons is overgeleverd, in het toegelicht reglement letterlijk is overgenomen. De redenen hiervoor zijn in het voorwoord uiteengezet.

Het mag niet ontkend worden, dat bij de samenstelling van het toegelicht reglement kritiek op het oude bestaande reglement naar voren is gekomen, die echter terzijde is gelegd, omdat het nu eenmaal was vastgesteld, dat in het oude reglement geen enkele wijziging aangebracht zou worden.

Dit standpunt behoeft echter geenszins voor eeuwig te gelden.

In verband met ingekomen kritiek en nadat het vaststaat, dat het toegelicht reglement, waarin dus verwerkt de letterlijke tekst van het oude reglement, zijn weg naar het publiek heeft gevonden, moet serieus nagegaan worden of, bij een herdruk van het geheel, het gewenscht is de zaak te laten als zij is, of te trachten daar verbeteringen aan te brengen waar deze werkelijk mogelijk zijn. Wij meenen, dat zonder overhaasting elke werkelijke verbetering niet achterwege mag blijven en dat dit bij een herdruk het aangewezen tijdstip is.*) Echter, ingevolge den opzet zullen de veranderingen eerst aan de leden van den N. D. B. worden voorgelegd, niet zoozeer middels

een voorstel aan de algemeene vergadering maar middels publicatie in H. D. met bindend verklaring na bijv. een jaar proeftijd.

En thans, na deze uitvoerige doch niet te vermijden toelichting ter zake:

Ingekomen is een opmerking, dat artikel 7, dat handelt over het geven van voorgift, geheel uit het reglement moet verwijderd worden. Het bestaande artikel is in strijd met de waardigheid van het damspel.

Het geven van voorgift verlaagt het damspel tot een kansspel.

Het geven van voorgift verminkt het spel.

Dit artikel, dat blijkbaar naar FRANSCHmodel is overgenomen, moet naar de meening van den opmerker, met wortel en al uit ons reglement verdwijnen. Dit zou dus beteekenen, dat de N. D. B. het spelen van wedstrijden of partijen met voorgift niet erkent. Naar onze meening is tegen afschaffing van dit artikel geen bezwaar. Echter hierover moet de N. D. B. resp. de Algem. verg. zich o.l. wel degelijk uitspreken. Het mag althans niet mogelijk zijn, dat de samensteller van het toegelicht reglement, op zijn eigen houtje een artikel als dit wijzigt of laat uitvallen. Wij verzoeken derhalve van het bestuur van den N. D. B. een bindende uitspraak in deze aangelegenheid, alvorens wij er ook maar één letter aan veranderen.

Met betrekking tot artikel 3, dat handelt over het spelen op de donkere velden, is het gewenscht vast te leggen, dat men bij onderling goedvinden ook wel op de lichte velden mag spelen bij individueele wedstrijden doch niet in wedstrijden in groepsverband bijv. de eene op de donkere velden en de andere op de lichte velden. Zulks zou al een zeer onevenwichtige vertooning worden. Opgemerkt moet nog worden, dat in Frankrijk, waar men algemeen op de z.g. lichte velden speelt, de borden veelal zoo zijn, dat er van donkere velden geen sprake is. Onze z.g. donkere velden zijn aldaar grijs, zoodat het voor de hand licht, dat men aldaar speelt op de z.g. lichte velden, omdat deze beter uitkomen dan de z.g. donkergrijze velden.

Opmerker meent dwingend te moeten voorschrijven, dat spelen op de donkere velden verplicht is. Wij meenen hiertoe echter niet de volledige vrijheid te hebben. Wel het bevorderen van de uniformiteit bij wedstrijden en hieraan zullen wij door aanvulling bij de toelichting overgaan. Dit alles onder voorbehoud, dat het bestuur N. D. B. het met ons eens is, eenige vrijheid te laten voortbestaan over het spelen op de lichte of op de donkere velden.

* * *

Onder verwijzing naar hetgeen in het reglement op blz. 17 en 18 wordt gezegd, over afspelen van afgebroken partijen, wordt naar voren gebracht, dat de wenschelijkheid reeds zoo vaak is bepleit van afspelen i.p.v. arbitreeren, dat hieraan feitelijk niets meer toegevoegd behoeft te worden. Het spreekt wel vanzelf, dat afspelen alleen maar mogelijk is als er geen beperkende omstandigheden zijn op het gebied van verlichting, reisgelegenheid, enz. Maar en dat is zeer belangrijk: de verplichting om een afgebroken partij af te spelen zal sterk preventief werken, m.a.w. er zullen lang niet zooveel partijen meer komen, die werkelijk afgespeeld moeten worden. Het spelresultaat moet op den dag van den wedstrijd bekend zijn, anders is er eigenlijk geen sprake van een wedstrijd in den waren zin van het woord.

Tal van pogingen ter beperking van de remise in ons spel zijn ondernomen, tot heden nog geen enkele van blijvende en algemeen overtuigende waarde. Het remise-idee wordt meermalen gekoppeld aan den langen duur van sommige partijen m.a.w. als men maar den tijd krijgt of neemt om te kunnen blijven doorspelen verhoogt dit de kans om uiteindelijk toch een remise (met groot nadeel) uit den strijd te slepen. In het bijzonder spreekt dit meermalen tot ons bij z.g. overmachtseindspelen. Wanneer nu, zooals in het vorenstaande, wordt bepleit de partijen te laten afspelen, kan men verwachten, dat de bedoelde overmachtseindspelen tot een behoorlijk eind worden gebracht, omdat de betrokken spelers natuurlijk gaan onderzoeken wat er al zoo in zit. Dit is inderdaad en zooals de practijk heeft geleerd een verhooging van de remisekans. Wat zou er echter op tegen zijn om de bedoelde kansen zooveel mogelijk te beperken, door aan artikel 23 toe te voegen een bepaling van dezen inhoud:

7e. in geval van afbreken der partij, wanneer de tegenpartij over twee schijven méér beschikt. (dammen voor schijven gerekend).

In al deze gevallen geldt het spel voor den anderen speler als gewonnen.

Ten opzichte van het onder ten 7e bepaalde geldt, dat de uitslag als een voorloopige geldt, omdat den verliezer de gelegenheid niet mag worden oninomen een eventueele remisemogelijkheid in de volgende zitting na te streven.

Hier snijdt het mes aan twee kanten. In de eerste plaats wordt een vollediger wedstrijdresultaat in de hand gewerkt en in de tweede plaats wordt de mogelijkheid om tot een werkelijk afspel te komen beperkt. Immers de afgebroken stand, die reeds voorloopig is verloren verklaard, zal in veel gevallen niet tot afspelen voor het bord komen. De speler met nadeel zal waarschijnlijk wegens den achterstand in materiaal in het verlies berusten en de partij verloren geven. Het blijft echter zijn goed recht de mogelijkheid van een remise voor het bord naar voren te brengen.

* * *

HET TOEGELICHT REGLEMENT IN DE PRACTIJK.

Een en ander over het wegloopen van het bord.

Art. 21 en 22 blz. 22 en 23.

In het toegelicht reglement wordt bij de behandeling van art. 22 op blz. 23 zoo een en ander gezegd over het hinderlijke van het wegloopen van het bord. Het is met geen enkel reglement te bereiken, dat dit verhinderd kan worden. Een ingekomen voorstel wil het nadeel aan dit onderbreken neutraliseeren door voor te schrijven, dat bij elke onderbreking wegens het zich verwijderen van het bord, beide klokken worden stilgezet. Het is natuurlijk de bedoeling om den tijd van het wegloopen te beperken!! Dit is goed, maar wegens het stilzetten van beide klokken wordt de speeltijd gedrukt en is het resultaat, dat de partij gerekt wordt en hieraan hebben wij geen behoefte. Integendeel! Het zou kunnen zijn, dat het middel hier erger is dan de kwaal, m.a.w. dat een dergelijke bepaling zou kunnen leiden tot nog meer onderbrekingen dan wij al gewend zijn. Wij meenen dan ook afwijzend te moeten prae-adviseeren.

Voor op- en aanmerkingen alsmede aanvullingen houden wij ons aanbevolen.

* * *

In een belangrijken wedstrijd kwam het eens voor, dat de speler X opstond van zijn stoel om zich even uit de speelzaal te verwijderen.

Toen X terugkwam was zijn tegenspeler Y verdwenen om niet weer terug te keeren. Wat was er nu wel in de korte afwezigheid van X gebeurd?

Terwijl X weg was, had Y een zet gedaan, doch direct, nadat hij den zet gedaan had, bemerkte hij, dat de zet niet goed was en corrigeerde dezen snel voor een sterkeren zet. Maar de buurman, clubgenoot van X, zag een en ander en maakte hiertegen bezwaar, waarop Y min of meer ontdaan en teleurgesteld de partij opgaf en de zaal verliet, zonder zelfs te wachten tot X terugkeerde.

Het is duidelijk, dat dit merkwaardige voorval eenige vragen opwerpt, die wij achtereenvolgens zullen beantwoorden aan de hand van het reglement.

1. Was Y gerechtigd zijn zet te corrigeeren? Antw.: Neen, zelfs zonder een reglement is het zoo te begrijpen, dat dit niet mag, maar het reglement is soepel: men mag n.l. wel een zet corrigeeren als men de desbetreffende schijf nog niet heeft losgelaten. Zie art. 12 blz. 10. Veilig mag worden aangenomen, dat Y zijn zet voltooid had, toen hij er toe overging den zet te corrigeeren. Het was derhalve de consequentie van zijn correctie, dat hij de partij maar opgaf.

2. Was de buurman, clubgenoot van X gerechtigd zich met het geval te bemoeien? Antw.: Neen! Hij behoeft het echter ook niet naast zich neer te leggen. De punten 4, 5 en 6 van blz. 47 wijzen er echter duidelijk op, dat de wedstrijdleider alleen bevoegd is, in soortgelijke gevallen handelend op te treden. De buurman, laten wij zeggen Z had dus den wedstrijdleider moeten waarschuwen over het voorgevallene. Indien niet aanwezig dan den plaatsvervanger en indien ook deze er niet is treden de spelers in de rechten en plichten van de leiding.

3. Had Y geen andere keuze dan de partij op te geven? Antw.: Ja, hij mocht natuurlijk niet den zwakken zet vervangen door een beteren als hij den zet reeds had voltooid. Hij zou met goedvinden van X op den eersten zet kunnen terugkeeren en zijn kansen aldus verder verdedigen. Het opgeven der partij lijkt ons echter in dit geval de beste oplossing, alhoewel het niet heelemaal correct is zoo maar weg te loopen van het bord. X mocht den verbeterden zet niet toelaten, dus niet laten bestaan. Dit spreekt tot ons in hetzelfde art. 12.

* * *

Het kwam voorheen nog al eens voor, dat voor een niet gespeelde partij van een wedstrijd werd genoteerd: 1—1, remise. Dat leek wel afdoende en in elk geval was het gemakkelijk. Men vergete echter niet, dat voor dezen uitslag NIET werd gespeeld, dus dat er een feitelijke onbillijkheid in zat, die wel eens haar invloed zou kunnen laten gelden als het eenmaal op de bordpunten begint aan te komen, in kampioenschappen enz.

Het toegelicht reglement schrijft dan ook voor, dat een niet gespeelde partij niet in den uitslag meetelt, maar voor 0—0 wordt genoteerd (zie bladzijde 37).

Het is een ingeburgerde gewoonte om remise aan te houden in soortgelijke gevallen, waarmede echter op grond van het reglement moet worden gebroken. Wij rekenen op de medewerking in deze van allen die ervoor aansprakelijk zijn.

P. D. DE GRAAF.

*) De eerste oplage van het Toegelicht Reglement is bijna uitverkocht.

PARTIJANALYSES

Redactie van B. Dukel

Julianakade 3 zw., IJmuiden.

Als van ouds staat deze rubriek onder redactie van den heer Dukel, die in den oorlog het niet gemakkelijk heeft gehad.

Uit IJmuiden „weggehaald“, vertoefde Dukel in Duitschland, nabij Kassel, om daarvandaan naar Nederland uit te wijken. Dit was slechts tijdelijk, want hij werd opnieuw „weggehaald“ om via Amersfoort in een concentratiekamp in Duitschland terecht te komen. Dukel kwam onze bevrijding vóóruit. Hij wist zich wederom te bevrijden en thans voorgoed. Dukel is verouderd uit den strijd te voorschijn gekomen en was niet te bewegen over zijn moeilijkheden veel los te laten. Onbluschbaar is echter zijn enthousiasme voor ons spel en zijn rubriek. Wij leiden hem met deze enkele woorden gaarne weer bij onze lezers in. Leef en werk weer blij Barend, voor gezin en maatschappij en neem opnieuw deze rubriek er bij.

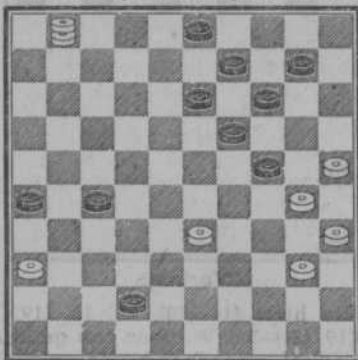
H. R.

DE COUP TURC IN HET PARTIJSPEL.

De heer De Bruyn te Zwolle wijst ons er in een tweetal fragmenten op, dat de „coup Turc“ zich in het partijspel niet alleen kan voordoen, doch ook werkelijk voorgedaan heeft, zij het dan ook in negatieven zin.

Voorbeeld no. I.

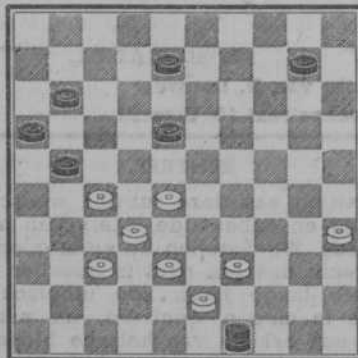
Zwart: G. Zomerdijk, Zwolle.

Wit: de Boer, Groningen.

Hier kon zwart door 13—18 winnen met coup Turc, welke voortzetting echter werd verzuimd.

Schutte.

Zegeling.

Zwart's laatste zet was 6—11 en wit kon door 38—33, 49×15 of 7, 39—33, 15×22, 28×6 remise maken, welke voortzetting werd verzuimd.

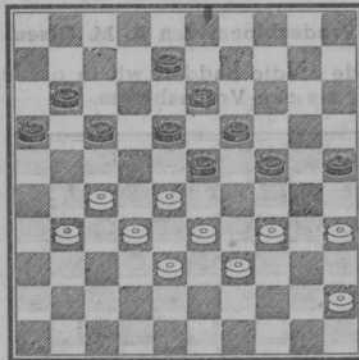
Hoewel deze coup zich sporadisch in het partijspel voordoet, vinden wij het belangwekkend genoeg om hierop de aandacht te vestigen.

Partijen van goed spelgehalte en door dezen coup beslist, zien wij gaarne tegemoet. Publicatie hopen wij te kunnen laten volgen.

EEN BEVRIJDINGSBLOEM VAN A. M. OLSEN

opgedragen aan alle leden van den N. D. B.

Zwart W. J. v. Wijk.

In dezen stand had Olsen met wit 37—31 gespeeld. Als antwoord verwachtte hij 17—21, waarop 31—26 en 11—17 moest volgen.

Onze vriend had nu de winst berekend. Hoe??

Deze vraag kunt U beantwoorden.

Wij verzoeken U de oplossing aan hem zelf te sturen. Het adres is: A. M. Olsen, Hondiusstraat 39b, Rotterdam-West.

DUKEL.

INLASCHE:

De heer Olsen heeft in 1942 't auteursrecht opgeëischt van 't eindspel: De Komeet van Halley, dat in 't boek van Moser onder Nr. 425 is geregistreerd t/n Blanke-naar. Het is ons niet gelukt met absolute zekerheid vast te stellen, dat de heer Olsen de auteur is. Maar aan de juistheid twijfelen van zijn uitvoerige uiteenzetting doen wij evenmin. Wij gelooven, dat het niet al te gewaagd is, den heer Olsen de eer toe te kennen, die hem wegens dit eindspel toekomt. De stand is Zwart: dammen op 4 en 2. Wit: dammen op 15, 21, 41 en 49. Wit speelt en wint. De oplossing is te vinden in H. D. Nr. 4, 1910, blz. 69, doch merkwaardigerwijze niet de publicatie van het eindspel zelf.

Indien één onzer lezers beter of vollediger licht kan laten schijnen op de Komeet van Halley, dat hij niet verzuime ons daarvan in kennis te stellen. Wij willen gaarne eer geven wien eer toekomt en betreuren het, dat deze Komeet 33 jaar ondergedoken is geweest, om dan plotseling weer te voorschijn te treden. Enfin, zoo gaat het altijd met kometen, je kunt van hen niet anders verwachten.

H. R.

VAN HIER EN DAAR.

Joos de Moorstraat 26, Amsterdam-West.

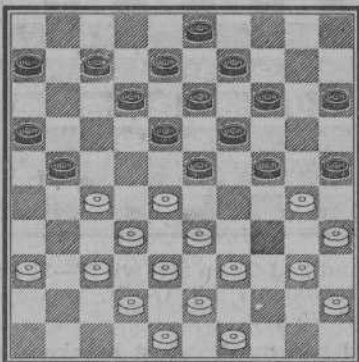
Redactie van O. J. B. v. d. Sleen,

Eindelijk zijn wij er weer. En nu wij elkaar geluk wenschen, wil ik het mijne er bij doen. Maar ook voor ons maandblad „Het Damspel“ heb ik een wensch en wel deze: ik wensch, dat alle leden hun medewerking aan ons blad geven. Dat zij mooie standen en partijen opsturen en in het vervolg bedenken dat „Het Damspel“ ook hun eigendom is! Als dit gebeurt, zal ook voor ons blad de toekomst hoopvol zijn!

* * *

Vredesbloem van A. M. Olsén.

Onderstaande studie hadden wij in ons bezit en wij geven U dit als een Vredesbloem.

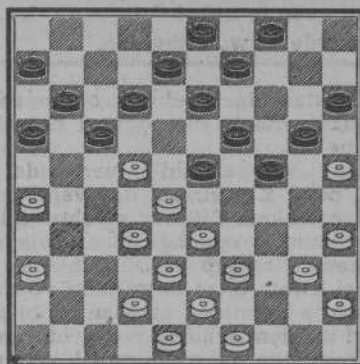

Olsén schreef over dezen stand: „Deze klassieke stand verbergt in zijn strakken, stijven opbouw een fijn combinatieweefsel. Zie maar. Voordat de diagramstelling werd ingenomen waren de drie voorafgaande zetten aldus (2—7), 34—30 en (20—25), men mag dus aannemen, dat beide partijen hebben berekend, wat de gevolgen kunnen zijn, n.l. een damslag voor wit op veld 2. Wit speelt inderdaad den door zwart verwachten zet, n.l. 28—22 en het gaat vervolgens (25×34), 40×20, (14×25) en niet 15×24, want dan volgt de overbekende winst door 22—17, (21—26), 17—11, 37—31 en 33×2. Zwart kende dus de noodlottige gevolgen en meende op zijn beurt door het slaan naar 25 Wit in het nadeel van positie of schijfverlies te brengen, daar 22—17 thans faalt op (23—28). Wit ziet evenwel kans, nu de damslag naar 2 niet opgaat, om zich op fraaie wijze uit zijn moeilijke positie te redden, ja vlecht bovendien nog een listige damslag naar veld 1, in het spel. Hij vervolgt met een tijdelijk schijfoffer: 33—29 (23×34), 39×30 (25×34 en 22—17!! en vraagt hiermede zijn schijf terug. Zwart wil evenwel behouden wat hij heeft en speelt daarom (21—26??) en nu maakt Wit den damslag 37—31, 27—21, 42—37, 38—32 en 43×1. Hoewel zwart de dam ten koste van een stuk kan afnemen, is de overblijvende stelling toch sterk in het voordeel voor Wit.

* * *

Indertijd ontvingen wij van den heer J. J. Kwaad verschillende standen. Nu wij den laatste plaatsen zien wij gaarne een nieuwe zending tegemoet.

J. Bosse.

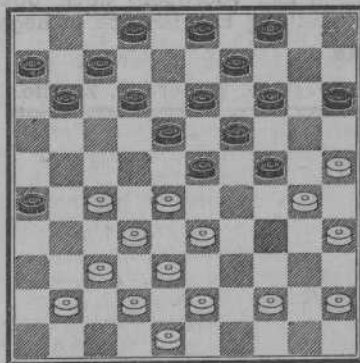

J. J. Kwaad, Gez. Samenlijn.

In de partij stond schijf 4 op 5, de wit-speler gaf toen deze mogelijkheid aan: (12—18), 25×14, (18×27), 32×12, (23×32), 38×27 of?, (8×17), 14×23, (24—30), 35×24, (13—19) 24×13 of 23×14, (9×47!).

Uit de Wormer ontvingen wij de volgende stelling; wie volgen er uit dit aan sterke dammers zoo rijke district?

G. Beets.

Verloop.

Zwart speelde hier: (14—20), 25×14, (19×10), 28×17, (11×31), 30×19, (31—36). Wit was zoo geschrokken, dat hij de partij opgaf, waardoor hij de volgende redding verzuimde; 33—29! (36×47), 29—23, (18×29), 19—13, (9×18), 37—31, (26×28), 38—32, (47×40), 45×1, (28×37), en 1—23! Hieruit blijkt duidelijk, dat men zich eerst goed moet overtuigen of de stelling wel verloren is.

VAN DER SLEEN.

PROBLEMATIEK

Redactie van D. Douwes.

Vaartschestraat 10, Utrecht.

RENTRÉE.

Bij de hervatting van deze rubriek wenschen wij al onze bekende en onbekende lezers van harte geluk met den Vrede. Wij beseffen nu eerst goed welk een groot voorrecht ons ten deel is gevallen dezen gedurende vele lange jaren zoo utopisch lijkenden Vrede thans te mogen genieten, na een tijdperk, waarin ons een orkaan van helsche bloeddorst, terreur en honger teisterde en ons dreigde te berooven van alles wat ons lief was.

Met weemoed herdenken wij hen, die hun leven moesten offeren en uit ons midden zijn weggenomen. Enkele namen zijn ons bekend, doch van hoeverlen hoorden wij niets. Wij betuigen onze deelneming met allen, die nog in rouw zijn gedompeld, door het verlies van een dierbaren huisgenoot, familielid of vriend. Daarbij komt nog een groot aantal van hen, die zich door een ernstig materiëel verlies in zeer moeilijke omstandigheden bevinden. Wij denken bij voorbeeld aan onze Walchersche damvrienden, aan die uit de Betuwe en andere zwaar getroffen gebieden. Wat lijkt het dammen toch onbelangrijk wanneer wij ons even realiseren, wat er nog voor andere dingen geweest zijn en zijn.

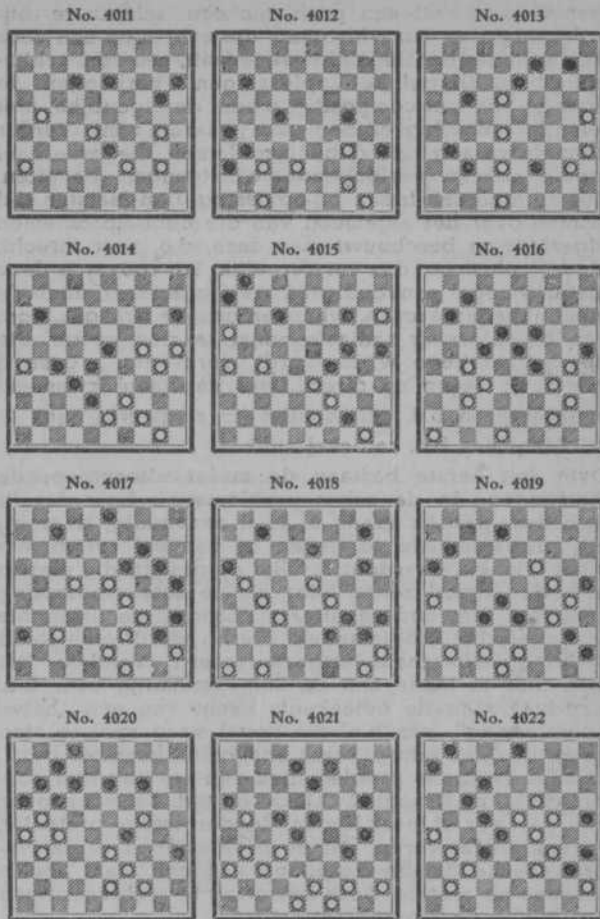
Toch hebben velen in de achter ons liggende periode verstrooiing en opwekking gezocht in ons nobele dampspel en niet tevergeefs! In het bijzonder de zoo weinig eischende en zoo veel genoegdoening verschaffende problematiek werd intens beoefend. Onze ravitailleering bestond niet uit jeeps, stans en boobytraps, maar uit een bord met schijven en wat liefde voor ons spel. Wij hebben hiermede den oorlog niet gewonnen, maar wij hebben ons althans geestelijk getracht fit te houden en hierdoor een grooter fitness gekregen, dan zij, die door gebrek aan eenige afleiding, gedwongen waren zooveel uren per dag de volle zwaarte van alle bestaande angsten en zorgen te gevoelen. Gedurende geruimen tijd heeft het ons echter ontbroken aan het noodzakelijke bindmiddel: een orgaan of een rubriek. Thans wordt in die behoefte, als in zoo veel andere, weer voorzien.

Wij hopen, dat de belangstelling voor deze rubriek nog grooter zal worden dan ze vroeger was. Van onze zijde zullen wij trachten de kwaliteit en de aantrekkelijkheid ervan zoo hoog mogelijk op te voeren. Wij rekenen op de ruime medewerking van oplosers en componisten, maar ook van de „practijkdammers” en de eindspeldeskundigen. Immers zoowel het praktische spel als het eindspel zijn onweerlegbaar in de problematiek betrokken en ermede gediend. Wie hiervan niet overtuigd mocht zijn, kan zijn standpunt nader toetsen door regelmatig kennis te nemen van den inhoud dezer rubriek.

Laten wij er in ons damwereldje steeds naar streven waardeering en begrip te hebben voor elkanders werk en opvattingen. Borger (Dr.), 16 Juni 1945.

BIJ DE PROBLEMEN.

Toen de uitnodiging van onzen hoofdredacteur om weer copy voor H. D. in te zenden ons bereikte, bevonden wij ons nog steeds als evacué in het Noorden des lands, wachtende op een reisvergunning. Begrijpelijkerwijs beschikten wij hier niet over ons probleem-materiaal, zoodat wij thans gedwongen zijn tot een groote onbescheidenheid n.l. ons eigen werk eerst en uitsluitend te plaatsen. Wij hopen, dat wij in deze omstandigheden op Uw clementie mogen rekenen. Volgenden keer offreeren wij een wat meer gevarieerd program. Commentaar op je eigen werk geven is heel moeilijk. Meestal denkt men zijn uil een valk te zijn, wij kennen echter ook een problemist (en 't is heusch geen onbekende) die zijn arenden altijd voor gekruiste spreeuwen pleegt aan te zien. Wij willen geen van beide standpunten innemen, maar wachten rustig de meening van onze oplosers af. Ter aanmoediging worden voor de oplosers van deze serie 3 prijzen (boekwerken) beschikbaar gesteld. Het zijn alle lichte probleempjes, die voor de hondsdagen geschikte kost vormen. Oplossingen worden gaarne ingewacht binnen 14 dagen na verschijning van deze aflevering, liefst op een apart velletje of op briefkaart en volledig uitgewerkt.

Voor alle no's geldt: Wit speelt en wint.

Ter voorkoming van misverstand wordt te dezer plaatse vastgelegd, dat de ontbrekende nummers (H. D. Maart 1943 eindigde met No. 3916) zijn gereserveerd voor het boek: „Wat wij misten.”

* * *

Technische Perikelen (I).

Het terrein der probleem-theorie is nog deels „terra-incognita”, deels veelomstreden niemandsland. Vragen als: „Wat is een figurant?” of „Wat is het verschil tusschen een eindspel en een slotidée?” en nog vele andere zijn nog steeds niet op bevredigende wijze beantwoord en houden de problemisten in binnen- en buitenland nog dagelijks bezig. Wij zullen trachten in een artikelenreeks wat meer licht op deze kwestie's te werpen. In dit eerste artikel wordt het onderwerp behandeld: „Wat is een bij-oplossing?”

De opgave, welke aan vrijwel alle problemen verbonden is, luidt: „Wit speelt en wint” of Wit speelt en behaalt eenig ander voordeel. Bij deze opgave wordt altijd stilzwijgend aangenomen, dat de winst (het voordeel) slechts op één wijze verkregen mag worden. Elke andere winstgang in hetzelfde probleem, bij oplossing, nevenoplossing of dual geheeten zou de compositie waardeloos maken. Een compositie ingediend voor een wedstrijd zou, hoe mooi overigens ook, nul punten verkrijgen, wanneer bleek dat ze b.o.

was. Soms bevat een probleem een schijnbare bij-oplossing, dus een winstgang, die echter op een voor den oplosser bedriegelijke wijze faalt, een zgn. schijn-oplossing. Dergelijke „oplossingen” verhoogden de waarde van een compositie, omdat de eigenlijke, niet falende oplossing er door aan waarde wint. Verder kennen we nog zgn. dubbelproblemen, die twee heel mooie, scherp verlopende winstgangen bevatten, dus au fond een fraaie bij-oplossing. Den laatsten tijd is men over het algemeen van die dubbelproblemen afgestapt en beschouwt men deze, d.o. zeer terecht, als bij-oplosbaar, dus verwerpelijk. Tot zoover is deze materie nogal eenvoudig en weinig actueel, doch de moeilijkheden komen, wanneer ons de vraag: „Moet een bij-oplossing radicale winst te zien geven, die op combinatieve wijze wordt verkregen”, gesteld wordt. Er rijzen nu direct twee cardinale kwesties:

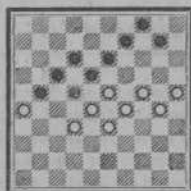
a. Moet een b.o. combinatief (= slagwerk) zijn?

b. Moet een b.o. radicaal zijn?

Over het eerste bestaan de meest uiteenlopende meeningen. In de schaakproblematiek b.v. omzeilt men deze lastige vraag al heel eenvoudig, door bij elk probleem aan te geven in hoeveel zetten Wit moet winnen. Daardoor is elke oplossing, die niet in hetzelfde aantal zetten wint, als de auteursoplossing geen b.o. Het andere uiterste brengt de Draughts (= Engelsche) Problematiek. Hierbij wordt elke stand op bij-oplosbaarheid uitgeanalyseerd. Vandaar dat men hier te lande aan de Eng. benaming voor b.o. n.l. dual vaak de beteekenis hecht van een „halve bij-oplossing”, een b.o. die nogal vaag spel te zien geeft, dus een min of meer analytisch karakter bezit. In onze Poolse problematiek zijn we nog niet zoover als bij de Draughts. O.i. zal de tijd, dat wij zoover zijn, niet ver af meer liggen. Zonder eenige pretentie, durven wij beweren, dat de problematiek in de Nederlandsche dambeweging op een peil staat zooals nergens ter wereld. Deze bewering te rechtvaardigen ligt buiten de lijn van dit artikel.

De Nederlandsche problemisten streven er nog steeds naar hun spel nog meer te vervolmaken. Zij zijn geenszins blind voor de fouten en tekortkomingen, die nog ondervangen moeten worden. Daarom zij hun antwoord op vraag a: Een bij-oplossing kan zoowel combinatief als positioneel zijn. Wij geven thans eenige voorbeelden van pos. bij-oplosbare problemen, zooals ze helaas nog in alle bladen en rubrieken voor het grijpen liggen.

A.

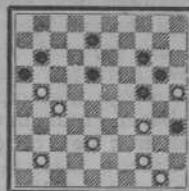

L. Tévan 1938

(Le Grognaard)

Diagram A. — De bedoeling van den auteur was: 24—20 dreigt 14, (10—14) 30—24 (22—27 of ?) 22 enz. wint. Er is hier een pos. b.o. n.l.: 23—19 dreigt na den afruil te vervolgen met 28—23, dus (22—27) 8 (3 A) 29—23 A (38,3) 29—23.

B.

C. v. d. Kuilen 1942

(Vrienden)

Diagram B. — Oplossing: 30 (29) 39, 34, 44, 22, 5. Ook wint echter: 30 (29) 24! (34) 15. Nu is (34—40) verhinderd door 45, 22, dus (22, 27 de beste) 20, 10, op (34—40) zou nu 5 en 5—37 volgen, (32, 34—40) 39 wint.

Voor onze probleem analyticici volgen nu nog een tweetal pos. bij-oplosbare composities, die we zonder oplossing of b.o. in cijferstand laten volgen:

C. — Zwart: 2, 11, 17, 21, 23, 25, 28, 33. Wit: 26, 32, 34, 36, 42, 44, 47, 49. Is van J. Scheijen (Vrienden 1943).

D. — Zwart: 7, 8, 9, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 45. Wit: 26, 27, 28, 29, 31, 33, 37, 39, 49, 50. Is van D. de Ruiter (Tombola 1943).

(Wordt vervolgd).

D. DOUWES.

LAATSTE BERICHTEN.

Amsterdam, October 1945.

In overleg met het Bestuur van den N. D. B. heb ik het genoegen mede te deelen, dat het in het voorneemen ligt in het boek: „Wat wij misten”, en welk boek, naar wij hopen zal worden uitgegeven als aanvulling op de ontbrekende nummers van Het Damspel van Mei 1943—Sept. 1945, een afzonderlijke ruimte te reserveren voor: **Personalia**.

Onder deze samenvatting onder te brengen gegevens van dammersbelevissen tijdens den oorlog, waar- onder ook begrepen In Memoriam's van hen die vielen. In de hoop, dat wij vele bijdragen mogen ontvangen met belevissen van onze alom uitgezwermd dammers, hopen wij evenzeer, dat het aantal in memoriam's zeer beperkt zal blijken te zijn. Het lijkt het beste deze aangelegenheid per provincialen bond ter hand te nemen en deze het inzenden per club te laten plaats vinden.

Aldus zou het o.i. het best tot zijn recht komen en voorkomen wij o.i. eveneens het inzenden van dubbele gegevens.

* * *

Het zal den aandachtigen lezer duidelijk zijn, dat de kopy voor dit nummer reeds lang gezet stond. Het wachten was op een vergunning om te mogen verschijnen.

* * *

Wij maken van de gelegenheid gebruik, melding te maken van het meest belangrijke gebeuren in onze damwereld: de match B. Springer— P. Roozenburg, die eindigde in een 11—9 overwinning voor Roozenburg.

Hulde aan de organiseerende vereeniging „Constant”.

P. D. DE GRAAF.

Drukker: DRUKKERIJ PIETERSON, Anjerstraat 10 te Rotterdam-C.

Verantwoordelijk voor het/redactioneel gedeelte van den inhoud: P. D. DE GRAAF te AMSTERDAM.

Verantwoordelijk voor de advertenties: J. W. VAN DARTELEN te HEEMSTEDE.

HET DAMSPSEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND
 VERSCHIJNT EENMAAL PER MAAND

HOOFDREDACTEUR:
 P. D. DE GRAAF
 KUINDERSTRAAT 57
 AMSTERDAM-ZUID

ADMINISTRATEUR:
 J. W. v. DARTELEN
 KOEDIEFSLAAN 42
 HEEMSTEDE Giro 64007

ABONNEMENTSPRIJS PER HALFJAAR F 1.20 — VOOR BUITENLAND PER JAAR F 3.—
 Losse nummers 25 cent Abonnementen kunnen ingaan bij het begin van iedere maand

OFFICIEEL GEDEELTE

Aan de penningmeesters der aangesloten verenigingen.

In de laatst gehouden H.B. vergadering is besloten de contributies over de 9 maanden van 1 Oct. 1944—30 Juni 1945 niet te innen.

Tevens is het besluit genomen voor het te verschijnen boekwerk „Wat wij misten“, f 0,50 per lid te berekenen, van heden af te voldoen.

Voor de verenigingen die reeds contributies betaalden van deze 3 kwartalen, zal ik deze verrekenen met het 3de of 4de kwartaal 1945.

De penningmeesters, die dan alsnog te veel betaalden deel ik mede, dat ik dit zal verrekenen met het bedrag voor het te verschijnen boek en vertrouw er op, dat zij mij het ontbrekende zullen opzenden. Hierbij dient U echter te bedenken, dat de penningmeesters van de provinciale bonden slechts f 0,30 per lid per kwartaal aan mij hebben afgedragen. Postgiro 506639.

B. J. VERBRUGGEN, penn. N.D.B.
 Diamantstraat 86, Amsterdam-Z.

EENIGE ADRESSEN:

Voorzitter N.D.B.

J. H. Willems, Valkenierslaan 227, Breda,
 (post Ginneken).

Secretaris N.D.B.

W. H. Lieve, Willemstraat 15, Dordrecht.

Secr. Competitie-commissie.

A. Hagenaars, De Vliegerstraat 9a, Rotterdam-C.

MEDEDELINGEN VAN DE REDACTIE. Als algemeen medewerker bedankte, wegens studieredenen, de heer M. A. Hühl te Santpoort.

Onder dankzegging voor de bewezen diensten is de ontslagaanvraag verleend.

Als medewerker is tot de redactie toegetreden de heer J. J. van Kesteren te Haarlem.

Over de benoeming van een algemeen medewerker en Eindspelredacteur volgen nadere mededeelingen.

Op bladzijde 6 No. 1 staat een schijf op 2 bij het diagram Beets—Verloop. Deze schijf moet staan op het diagram Bosse—Kwaad.

H. R.

OFFICIEELE MEDEDELINGEN

der Districtsbonden en aangesloten Vereenigingen.

Mededeelingen over de Bondsuitgaven enz., klachten over de expeditie van Het Damspel uitsluitend aan den redacteur dezer rubriek:

J. W. VAN DARTELEN,

Koediefslaan 42, Heemstede. Postgiro 64007.

Bestuursveranderingen, wijzigingen clublokaal en clubavonden worden in deze rubriek gratis opgenomen.

's-GRAVENDEEL.

De 's-Gravendeelsche Damclub heeft haar naam gewijzigd in 's-Gravendeelsche Damvereniging. Het bestuur is thans als volgt samengesteld: wnd.-voorzitter: C. den Boer; secretaris: L. Boudewijns, Vlasstraat 6; penningmeester: H. Timmers Sr., Dr. Bosserstraat 6, allen te 's-Gravendeel.

BUSSUM.

Het Bestuur van de DAMCLUB „BUSSUM“ te Bussum is thans als volgt samengesteld: 1e Voorzitter: H. Krijnen; 2e Voorzitter: T. J. Vos; 1e Secretaris: J. F. Moser, Vondellaan 47, Bussum; 2e Secretaris: J. Jacobs; 1e Penningmeester: D. Doornhof; 2e Penningmeester: J. Veltman; Comm. v. Materiaal: J. Schiphorst. Clublokaal: Theater „Novum“, Vlietlaan. Clubavond: Dinsdag.

DRIEL (O.B.).

DRIELSCHE DAMVEREENIGING „V.I.O.S.“ Het bestuur is thans als volgt samengesteld: Voorzitter, D. Lokhorst; secretaris, H. Arissen, Honingveldscheweg B 330; penningmeester, H. Mijer; 2de voorzitter, J. Lubbers; 2de secretaris-penningmeester, J. van Dullemen.

HILVERSUM.

HILVERSUMSCHE CHRIST. DAMVEREENIGING. Het bestuur is thans als volgt samengesteld: H. Vijlbrief, 1ste voorzitter; J. Brouwer, 2de voorzitter; W. W. Wolfswinkel, Casper Fagelstraat 13, secretaris; K. Knoop, van 't Hoffplein 12, penningmeester.

GESCHIEDENIS DER DAMPROBLEMATIEK. Bij de Administratie van „Het Damspel” is verkrijgbaar 't nieuwe werk van D. Kleen, „Geschiedenis der Damproblematiek”.

In dit belangrijke werk, dat uit 205 pagina's bestaat en waarin 500 diagrammen voorkomen behandelt de schrijver alles wat vanaf het begintijdperk der problematiek tot heden op dit terrein is gebeurd. Vanaf Manoury tot 1945 trekt alles als een film voorbij. De prijs bedraagt slechts f 2.— per ex. en f 0.15 porto. Van deze gecyclostileerde uitgave is slechts een beperkte voorraad. Toezending geschiedt uitsluitend na ontvangst van het bedrag per postwissel.

NOTATIEBILJETTEN. In verband met de enorme prijsstijging van drukwerken, zijn de prijzen der notatiebiljetten met ingang van heden verhoogd. Deze bedragen thans: per 2000 stuks, f 13,50; per 1000 stuks, f 7,—; per 500 stuks, f 3,75; per 250 stuks, f 2,— en per 100 stuks, f 0,90, voor franco levering.

De Administrateur „Het Damspel”,
J. W. VAN DARTELEN.

BINNENLAND.

Redactie: A. A. van Bockel,
Theresialaan 107a, Vught.

ROTTERDAM.

BEVRIJDINGSTOURNOOI MEI—JUNI 1945.

Te Rotterdam ving in de eerste dagen van Mei een „vriendschappelijk” toernooi aan, waarvan de gebroeders Roozenburg onmiddellijk na hun repatriëering deelnamen. De uitslag, hieronder vermeld, geeft duidelijk aan, dat zij nog niets van hun kunnen hebben verleerd ondanks hun verblijf in Berlijn. Idzerda trok zich, na eenige partijen terug. Over het geheel stonden de partijen op goed peil. De wedstrijdleiding was in veilige handen van den heer J. de Jong, die sedert jaren geen lid meer van den N.D.B. was. Als direct resultaat mag ik vermelden, dat eenige oud-leden weer tot den bond terugkeerden, o.a. de Jong en Idzerda.

A. H.

DEELNEMERS	P. Roozenburg	W. Roozenburg	Olsen	Hagenaars	Buller	Möllenkamp	de Haan	van Dijke	de Jong	Totaal	Rangnummer
P. Roozenburg	R	2	2	2	2	2	2	2	2	16	1
W. Roozenburg	0	O	2	2	2	0	2	2	2	12	2
Olsen	0	0	Z	1	1	2	1	2	2	9	3
Hagenaars	0	0	1	E	1	1	1	2	2	8	4
Buller	0	0	1	1	N	1	1	2	2	8	5
J. Möllenkamp	0	2	0	1	1	B	0	1	2	7	6
de Haan	0	0	1	1	1	2	U	0	1	6	7
van Dijke	0	0	0	0	0	1	2	R	0	3	8
de Jong	0	0	0	0	0	0	1	2	G	3	9

SCHAGEN.

Woensdagavond 25 Juli l.l. gaf onze bondsadministrateur, de heer J. W. van Dartelen, in „De Posthoorn” te Schagen (N.-H.) eene simultaan-séance voor leden en genoodigden der Schager Damclub.

Door 22, voor het meerendeel geoefende clubspelers werd aan deze séance deelgenomen, waarvan de simultaanspeler in 2 uur 10 min. 19 partijen won, 2 partijen verloor tegen de heeren J. de Vos (Schagen) en G. Kamps (Den Helder en 1 partij remise speelde tegen den heer J. Keet (Schagen). De heer Van Dartelen behaalde dus 89% van het totaal aantal te behalen punten.

Het was een mooi geslaagde propaganda-avond.

HAARLEMMERMEER.

Vrijdagavond 26 October ll. gaf de heer J. W. van Dartelen uit Heemstede een simultaan-séance voor leden en genoodigden der onlangs opgerichte Damen Schaakclub „Cruquius” (Haarlemmermeer). Door 16 spelers werd aan deze séance deelgenomen. De simultaanspeler won na 1½ uur spelen alle partijen.

DE MATCH SPRINGER—ROOZENBURG.

Referendum over de vraag:

Welke vindt gij de mooiste partij van deze match?

Zoals in het vorige orgaan reeds medegedeeld is, was het eerste belangrijke in onze damwereld, na de bevrijding, de tweekamp Springer—Roozenburg. De vereniging „Constant” te Rotterdam organiseerde, ter gelegenheid van haar 45-jarig bestaan, deze ontmoeting en oogste daarmee een groot succes. Er was veel belangstelling, de pers besteedde er, gezien de nog geringe ruimte de noodige aandacht aan en de radio gaf bij elke ronde een reportage.

Na een teleurstellende eerste partij (Roozenburg maakte een blunder), kwam de sensationeele tweede partij, waarin Springer het zoo moeilijk kreeg, dat hij tegen de klok verloor, o.i. tevens in verloren positie. De volgende zeven partijen brachten allemaal remise. Dit was een groote teleurstelling voor het publiek ondanks het feit, dat er in deze remise-partijen toch fel gespeeld was en het geenszins „tamme” partijen waren. Er werd gestreefd naar ingewikkelde partijen, er werd „geofferd”, dat het een lust was, het leek er op, dat de winst kwam, maar door buitengewoon handig spel kwam toch weer de remise (voorbeeld 5de partij). Ook speelde „de klok” een hartig woordje mede en dit is maar goed ook, want bij ongelimiteerden speeltijd zou het eindresultaat niet anders zijn en de klok tikt voor beide spelers even snel, waarmee wij slechts willen zeggen, dat het goed uitkomen met den denktijd een belangrijk element is in een wedstrijd. De negende partij is hiervan een sprekend voorbeeld. Na een „grootsch” offer van Roozenburg kwamen beide spelers in tijdnood en het zetje bij den 46sten zet bracht tijd-ruimte, maar tevens en helaas vlot daarna een remise! Hier had de klok het spel dus geliquideerd of hier „blies de klok de kaars uit”.

Jammer is het, dat de derde partij ontijdig is afgebroken en remise werd gegeven i.p.v. afgespeeld! De organisatoren, waaronder de heer Hagenaars in het bijzonder genoemd mag worden, hadden op zich genomen de partijen te vermenigvuldigen en aan de gelegenheidsabonné's toe te zenden (f 1.— per 10 partijen) en zij hebben hiermede verdienstelijk werk gedaan. De abonné's werden prompt bediend en deze

konden de match op den voet volgen. De heeren vroegen ook, welke partij de abonné's als de mooiste konden aanduiden. Dit is altijd een moeilijke vraag. Toch willen wij de vraag beantwoorden en wel op grond van het éénmaal vluchtig naspelen van alle partijen. Wij blijven dan staan bij de 5de partij. Hierin speelde Roozenburg op zijn best. Zijn 47ste zet is echter zwak en Springer neemt plotseling het initiatief over, brengt een offer en plaatst zijn tegenstander voor een berg moeilijkheden. De toeschouwer, met dammersbloed in de aderen, volgt „ademloos” het spel en zou den matador wel willen influisteren: „Breek door naar dam, de kans is er en de winst is er!”, maar de toeschouwer mag niets zeggen en volgt de manoeuvres van Roozenburg, die zijn winst in dreigend verlies zag verkeeren, en haalt pas „adem” als Roozenburg de remise weet te bereiken. De toeschouwer, die meent, dat Springer vlot had kunnen winnen, mits hij eerder naar dam was geloopt, zal waarschijnlijk bedrogen uitkomen.

In samenwerking met „Constant” wekken wij den lezers op, goed geargumenteerde opmerkingen in te zenden aan den heer A. Hagenaars, De Vliegerstr. 9a te Rotterdam-C. De opmerkingen zullen worden gebruikt bij de analyses der partijen. Het ligt n.l. in de bedoeling een matchboekje uit te geven. Gegadigden voor zoo'n boekje kunnen zich reeds thans opgeven bij den administrateur van „Het Damspel”, den heer J. W. van Dartelen, Koediefsaan 42, Heemstede. Let wel, de prijs is nog niet bekend. Men kan dus alleen een voorloopige bestelling doen. Uit de belangstelling die er voor deze uitgave bestaat, zal de conclusie getrokken worden, of de uitgave ter hand zal worden genomen. Wacht dus niet, maar schrijf den heer Van Dartelen direct een briefkaart, waarbij gij U als inteekenaar aanmeldt.

Wij werken aan de uitgave mede, door de 10 partijen te publiceeren en allen lezers van H.D. de gelegenheid te bieden zich een eigen oordeel te vormen. Verzuimt niet den heer Hagenaars te laten weten welke partij U de mooiste vindt. Het resultaat van dit referendum zal bekend gemaakt worden.

G.

P.S. Degenen, die zich reeds bij den heer Hagenaars meldden, voor zoo'n boek, behoeven zich niet bij den heer van Dartelen te melden.

En thans de 10 partijen:

**EERSTE PARTIJ TWEKAMP SPRINGER—ROOZENBURG
45-JARIG JUBILEUM „CONSTANT”, GESPEELD
TE ROTTERDAM, 1 OCTOBER 1945, „CALAND WEST”.**

Wit: Springer. 2—0 Zwart: Roozenburg.

1. 33—28	19—23	2. 28×19	14×23
3. 39—33	10—14	4. 44—39	14—19
5. 50—44	5—10	6. 32—28	23×32
7. 37×28	10—14	8. 41—37	17—21
9. 37—32	11—17	10. 46—41	21—26
11. 41—37	6—11	12. 35—30	1—6
13. 30—25	17—22	14. 28×17	11×22
15. 31—27	22×31	16. 36×27	18—23
17. 33—28	20—24	18. 38—33	14—20
19. 25×14	9×20	20. 34—29	23×34
21. 40×29	20—25	22. 29×20	15×24
23. 44—40	13—18	24. 39—34	8—13
25. 43—39	7—11	26. 34—29	4—10
27. 29×20	25×14	28. 42—38	2—8
29. 49—44	3—9	30. 40—34	11—17
31. 34—30	17—22	32. 28×17	12×21
33. 33—28	18—22	34. 28×17	21×12
35. 30—25	6—11	36. 44—40	11—17??

Zwart geeft het op.

TWEDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,

2 OCTOBER 1945 „CALAND WEST”.

Wit: Roozenburg. 2—0. Zwart: Springer.

1. 33—29	19—24	2. 39—33	14—19
3. 44—39	19—23	4. 32—28	23×32
5. 37×28	17—22	6. 28×17	11×22
7. 50—44	7—11	8. 41—37	1—7
9. 37—32	10—14	10. 46—41	14—19
11. 41—37	20—25	12. 29×20	25×14
13. 35—30	18—23	14. 30—24	19×30
15. 34×25	23—29	16. 33×24	22—28
17. 32×23	14—20	18. 25×14	9×18
19. 39—33	18—23	20. 37—32	5—10
21. 33—28	13—19	22. 38—33	10—14
23. 44—39	8—13	24. 31—27	11—17
25. 39—34	14—20	26. 43—39	20—24
27. 48—43	17—21	28. 49—44	12—18
29. 47—41	21—26	30. 41—37	7—12
31. 42—38	4—9	32. 40—35	2—7
33. 34—29	23×34	34. 39×30	18—23
35. 44—40	15—20	36. 43—39	20—25
37. 39—34	12—18?	38. 34—29	25×34
39. 29×20	7—11	40. 40×29	23×34
41. 20—15	34—39	42. 33×44	18—22
43. 28×17	11×33	44. 15—10	19—23
45. 10—4			Zwart geeft het op.

DERDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,

3 OCTOBER 1945, CAFE „SPAAN”.

Wit: Springer. 1—1. Zwart: Roozenburg.

1. 33—28	19—23	2. 28×19	14×23
3. 39—33	10—14	4. 34—30	14—19
5. 30—25	17—22	6. 25×14	19×10
7. 32—28	23×32	8. 37×17	11×22
9. 31—26	10—14	10. 41—37	18—23
11. 44—39	12—18	12. 50—44	14—19
13. 37—31	5—10	14. 35—30	10—14
15. 30—25	14—20	16. 25×14	19×10
17. 46—41	13—19	18. 40—34	10—14
19. 34—30	9—13	20. 30—25	7—11
21. 31—27	22×31	22. 26×37	1—7
23. 37—32	7—12	24. 44—40	11—17
25. 42—37	2—7	26. 32—28	23×32
27. 37×28	18—23	28. 38—32	12—18
29. 39—34	4—9	30. 34—29	23×34
31. 40×29	19—24	32. 29×20	15×24
33. 41—37	14—19	34. 43—39	18—23
35. 47—42	13—18	36. 42—38	9—13
37. 49—44	17—21	38. 37—31	7—12
39. 31—27	21—26	40. 44—40	3—9
41. 48—42	6—11	42. 42—37	11—17
43. 40—35	9—14	44. 45—40	17—21
45. 40—34	23—29	46. 34×23	18×29
47. 27—22	12—18	48. 22—17	21×12
49. 28—23	19×28	50. 32×34	18—23
51. 36—31	Remise.		

VIERDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,
5 OCTOBER 1945, G.E.B. GEBOUW.

Wit: Roozenburg. 1—1. Zwart: Springer.

1. 33—29	20—25	2. 39—33	14—20
3. 44—39	10—14	4. 32—28	17—22
5. 28×17	11×22	6. 37—32	19—23
7. 42—37	7—11	8. 32—28	23×32
9. 37×17	11×22	10. 35—30	5—10
11. 50—44	22—28	12. 33×22	18×27
13. 31×22	20—24	14. 29×20	15×35
15. 41—37	16—21	16. 48—42	6—11
17. 37—32	21—26	18. 46—41	14—19
19. 41—37	10—14	20. 36—31	19—23
21. 34—29	23×34	22. 40×29	12—18
23. 31—27	14—19	24. 32—28	8—12
25. 38—32	9—14	26. 42—38	3—9
27. 38—33	4—10	28. 44—40	35×44
29. 49×40	10—15	30. 43—38	12—17
31. 29—24	19×30	32. 40—35	30—34
33. 39×30	25×34	34. 33—29	34×23
35. 28×8	2×13	36. 45—40	17×28
37. 32×12	11—17	38. 12×21	26×17
39. 37—32	15—20	40. 32—28	14—19
41. 47—42	20—24	42. 40—34	13—18
43. 42—37	18—23	44. 38—32	9—13
45. 37—31	13—18	46. 31—26	1—6
47. 27—21	24—29	48. 21×12	29×40
49. 35×44	18×7	50. 26—21	7—12
51. 28—22	23—29		Remise.

VIJFDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,

ZATERDAG 6 OCTOBER 1945, ZUIDPOLDERSTRAAT.

Wit: Springer. 1—1. Zwart: Roozenburg.

1. 32—28	18—23	2. 38—32	12—18
3. 42—38	7—12	4. 47—42	20—24
5. 34—30	14—20	6. 30—25	10—14
7. 28—22	17×28	8. 33×22	18×27
9. 31×22	12—18	10. 32—27	8—12
11. 27—21	16×27	12. 22×31	11—17
13. 38—32	24—29	14. 43—38	1—7
15. 49—43	18—22	16. 31—26	13—18
17. 37—31	9—13	18. 41—37	4—9
19. 46—41	7—11	20. 32—27	20—24
21. 27—21	15—20	22. 21—16	2—7
23. 37—32	22—28	24. 32—27	28—33
25. 39×28	23×21	26. 16×27	17—22
27. 44—39	19—23	28. 41—37	11—17
29. 27—21	14—19	30. 25×14	9×20
31. 37—32	22—28	32. 31—27	28×37
33. 42×31	5—10	34. 38—32	17—22
35. 39—34	22—28	36. 50—44	28×37
37. 31×42	6—11	38. 42—37	10—14
39. 37—32	11—16	40. 21—17	12×21
41. 26×17	7—12	42. 17×8	13×2
43. 34—30	2—7	44. 30—25	29—33
45. 44—39	33×44	46. 40×49	7—12
47. 43—39	23—28?	48. 32×23	19×28
49. 39—34	18—23	50. 27—22	28×17
51. 34—30	24—29	52. 30—24	3—9
53. 24×15	12—18	54. 45—40	16—21
55. 40—34	29×40	56. 35×44	18—22
57. 44—39	22—28	58. 39—34	17—22
59. 34—30	9—13	60. 49—44	13—18
61. 48—42	21—27	62. 42—37	27—32
63. 44—39	32×41	64. 36×47	23—29
65. 15—10	14×5	66. 30—24	29—20
67. 25—14	18—23	68. 14—9	23—29
69. 9—3	29—33	70. 39—34	33—38

Remise.

ZESDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,
8 OCTOBER 1945, „CALAND WEST”.

Wit: Roozenburg. 1—1. Zwart: Springer.

1. 33—29	19—23	2. 35—30	20—25
3. 40—35	14—19	4. 44—40	10—14
5. 50—44	23—28	6. 32×23	19×28
7. 31—27	5—10	8. 38—32	13—19
9. 32×23	19×28	10. 37—31	17—22
11. 42—38	11—17	12. 38—33	17—21
13. 48—42	21×32	14. 42—38	12—17
15. 38×27	17—21	16. 47—42	21×32
17. 42—38	9—13	18. 38×27	3—9
19. 30—24	6—11	20. 24—20	15×24
21. 29×20	7—12	22. 20—15	14—19
23. 34—30	25×34	24. 40×29	10—14
25. 44—40	19—23	26. 40—34	1—7
27. 29—24	12—17	28. 34—30	17—21
29. 45—40	21×32	30. 24—19	13×24
31. 30×10	9—14	32. 10×19	23×14
33. 33—29	7—12	34. 35—30	8—13
35. 40—34	2—8	36. 49—44	13—19
37. 30—24	19×30	38. 34×25	8—13
39. 44—40	13—19	40. 39—34	19—23
41. 31—26	12—17	42. 36—31	16—21
43. 31—27	22×31	44. 26×37	17—22
45. 29—24	14—19	46. 24×13	18×9
47. 43—39	11—17	48. 39—33	28×30
49. 37×19	22—28	50. 25×34	28—33

Remise.

ZEVENDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,

9 OCTOBER 1945, „CALAND WEST”.

Wit: Springer. 1—1. Zwart: Roozenburg.

1. 33—29	19—23	2. 39—33	14—19
3. 44—39	10—14	4. 50—44	5—10
5. 29—24	20×29	6. 33×24	19×30
7. 34×25	14—19	8. 35—30	10—14
9. 30—24	19×30	10. 25×34	13—19
11. 32—28	23×32	12. 37×28	18—23
13. 42—37	23×32	14. 37×28	12—18
15. 41—37	16—21	16. 37—32	21—26
17. 34—29	26×37	18. 32×41	8—13
19. 39—33	17—22	20. 28×17	11×22
21. 41—37	7—11	22. 46—41	19—23
23. 37—32	23×34	24. 40×29	13—19
25. 32—28	9—13	26. 28×17	11×22
27. 44—40	1—7	28. 41—37	7—11
29. 38—32	19—23	30. 43—38	23×34
31. 40×29	14—19	32. 32—28	15—20
33. 28×17	11×22	34. 37—32	19—23
35. 47—42	23×34	36. 33—28	22×33
37. 38×40	3—8	38. 40—34	8—12
39. 42—38	6—11	40. 38—33	11—17
41. 49—43	17—21	42. 43—38	21—26
43. 33—28	13—19	44. 48—42	20—25
45. 42—37	19—24	46. 36—31	4—9
47. 45—40	9—13	48. 38—33	24—30
49. 31—27	30×39	50. 33×44	13—19
51. 40—34	2—7	52. 44—40	19—24
53. 40—35	7—11	54. 28—22	18—23
55. 22—18	24—30	56. 18×16	30×39
57. 16—11	39—44	58. 11—7	44—50

Remise.

ACHTSTE PARTIJ, GESPEELD TE DEN HAAG,

10 OCTOBER 1945, BIJ „GALERIJ“.

Wit: Roozenburg. 1—1. Zwart: Springer.

1. 32—28	20—25	2. 33—29	18—22
3. 39—33	14—20	4. 44—39	20—24
5. 29×20	25×14	6. 37—32	19—23
7. 28×19	14×23	8. 41—37	23—28
9. 32×23	22—27	10. 31×22	17×19
11. 33—28	12—18	12. 39—33	7—12
13. 46—41	1—7	14. 37—32	16—21
15. 41—37	15—20	16. 50—44	20—24
17. 44—39	10—15	18. 37—31	21—26
19. 42—37	5—10	20. 47—42	18—23
21. 31—27	13—18	22. 34—30	10—14
23. 30—25	8—13	24. 39—34	14—20
25. 25×14	9×20	26. 43—39	11—16
27. 34—30	20—25	28. 39—34	2—8
29. 49—44	15—20	30. 34—29	23×34
31. 30×39	4—10	32. 39—34	10—15
33. 34—29	3—9	34. 44—39	18—22
35. 28×17	12×21	36. 27—22	7—12
37. 32—28	9—14	38. 40—34	6—11
39. 37—31	26×37	40. 42×31	21—27
41. 22—17	11×22	42. 28×17	12×21
43. 31×22	21—26	44. 22—17	8—12
45. 17×8	13×2	46. 48—42	2—8
47. 42—37	16—21	48. 45—40	8—13
49. 38—32	13—18	50. 32—28	21—27
51. 28—22	27—32	52. 37×28	18×27
53. 29—23	27—32	54. 28×37	23×32
55. 33×22	24—29	56. 34×23	25—30
57. 35×24	20×27	58. 44—40	14—19
59. 34—29	Remise		

TIENDE EN LAATSTE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM, ZATERDAG 13 OCTOBER, G.E.B. GEBOUW

Wit: Roozenburg. 2—0. Zwart: Springer.

1. 33—29	19—23	2. 35—30	20—25
3. 40—35	14—19	4. 44—40	10—14
5. 50—44	5—10	6. 31—27	17—22
7. 30—24	22×31	8. 36×27	19×30
9. 35×24	11—17	10. 41—36	6—11
11. 38—33	14—19	12. 40—35	19×30
13. 35×24	17—22	14. 46—41	22×31
15. 36×27	11—17	16. 41—36	17—22
17. 43—38	22×31	18. 37×26	1—6
19. 33—28	9—14	20. 28×19	14×23
21. 38—33	16—21	22. 26×17	12×21
23. 33—28	3—9	24. 28×19	9—14
25. 42—38	14×23	26. 49—43	21—26
27. 38—33	7—12	28. 33—28	12—17
29. 28×19	17—21	30. 48—42	6—11
31. 39—33	11—16	32. 42—37	21—27
33. 32×21	16×27	34. 43—39	4—9
35. 37—32	27×38	36. 33×42	2—7
37. 39—33	7—11	38. 42—37	11—17
39. 37—32	17—21	40. 47—42	21—27
41. 32×21	26×17	42. 42—37	9—14
43. 37—32	14×23	44. 33—28	17—21
45. 28×19	18—22	46. 32—28	22×33
47. 29×38	13—18	48. 44—39	8—12
49. 38—32	12—17	50. 39—33	17—22
51. 34—29	25—30	52. 24×35	21—26
53. 19—13	18×9	54. 32—27	22×31
55. 36×27	9—13	56. 35—30	13—19
57. 45—40	15—20	58. 40—35	10—15
59. 30—24	19×30	60. 35×24	20—25
61. 33—28			Zwart geeft het op.

Door dezen uitslag werd Roozenburg winnaar van de match. Uitslag 11—9.

NEGENDE PARTIJ, GESPEELD TE ROTTERDAM,

VRIJDAG 12 OCTOBER 1945, „CALAND WEST“.

Wit: Springer. 1—1. Zwart: Roozenburg.

1. 34—30	17—22	2. 30—25	11—17
3. 31—26	6—11	4. 37—31	1—6
5. 41—37	18—23	6. 46—41	23—29
7. 33×24	20×29	8. 32—27	15—20
9. 27×18	12×23	10. 35—30	7—12
11. 30—24	19×30	12. 25×34	13—18
13. 38—32	10—15	14. 32—28	23×32
15. 34×23	18×29	16. 37×28	17—21
17. 26×17	11×33	18. 39×28	20—24
19. 31—27	15—20	20. 40—35	9—13
21. 41—37	14—19	22. 42—38	13—18
23. 38—32	18—23	24. 43—39	12—18
25. 45—40	16—21	26. 27×16	29—33
27. 49—43	33×22	28. 39—33	8—13
29. 43—38	2—7	30. 48—43	6—11
31. 47—41	11—17	32. 36—31	17—21
33. 16×27	3—8	34. 40—34	20—25
35. 44—39	8—12	36. 41—36	4—9
37. 34—30	25×34	38. 39×30	5—10
39. 43—39	12—17	40. 50—45	7—11
41. 45—40	9—14	42. 40—34	10—15
43. 30—25	24—30	44. 35×24	19×30
45. 31—26	22×42	46. 38×47	15—20
47. 47—42	23—29	48. 34×21	11—16
49. 25×34	16×40	50. 39—34	40×29
51. 26—21	29—33	52. 21—17	33—39
53. 17—11	39—44	54. 11—7	Remise.

EINDSPELEN

Correspondentie tot nader bericht aan
P. D. de Graaf,
Kuinderstraat 57 II, Amsterdam-Z.

DE KRING VAN EINDSPELLIEFHEBBERS (K.E.L.)

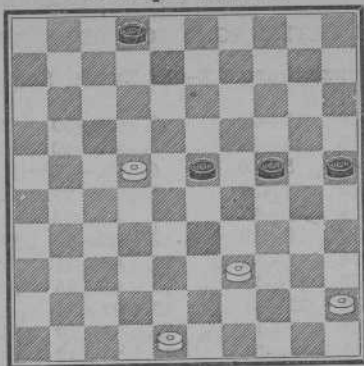
Tijdens den oorlog, toen het postverkeer nog mogelijk was, hebben wij ons gericht tot een kleinen kring van eindspelleufhebbers met eindspelen die om de een of andere reden onze aandacht trokken. Door uitwisseling van gedachten en het controleren der spelgangen ontstonden mooie varianten en waarschijnlijk onaantastbare conclusies. Het is niet te overzien of wij dit werk van den K.E.L. al of niet kunnen voortzetten. Wij stellen ons voor eenige typische gevallen uit de circuleerende eindspelen naar voren te brengen en beginnen met:

EEN INTERESSANT EINDSPEL.

(Ontleend aan een niet gedateerd persknipsel van een niet-aangeduide krant).

In den clubwedstrijd Edam—Oosthuizen, gespeeld op 3 Februari 1938, kwam aan het eerste bord tusschen J. Geusebroek (Oosthuizen) met Wit en J. G. Dekker (Edam) met Zwart de volgende interessante stelling voor:

Eindspel Nr. 770.

Stand in cijfers:

Zwart vier schijven op: 2, 23, 24 en 25.

Wit vier schijven op: 22, 39, 45 en 48.

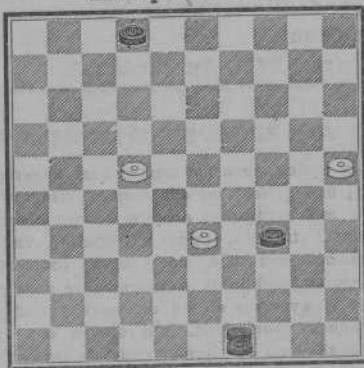
In dezen stand werd als volgt verder gespeeld: 48—43 (24—30) 45—40 (23—29) 40—35 (30—34!) 39 x 30 (25 x 34) 43—38! — 22—18, zou minder goed zijn en winst opleveren voor Zwart — (34—39) 35—30 (39—44) — Daar de Witspeler nog nimmer tegen Edam een partij had verloren, hoorde men thans vele omstanders mompelen „Geusebroek gaat verliezen!“ — 30—25 (29—34). — Op 44—49 zou volgen 38—33 (25—20) enz. remise — 33—33! — anders volgt Zwart 44—49 en wint — (44—49 — op 44—50 volgt 25—20, 20—14 enz. remise — 25—20 —. En hier stond de Zwartspeler op en zeide „Wit heeft verloren, 33—28 was de zet!“ Maar Wit had zich niet vergist en toonde in het verdere spel, dat 25—20 de juiste zet was!

Op 33—28 zou Wit juist verloren hebben!

Thans verliep deze partij verder als volgt: (49—32) 22—18 (34—39?) — Er had kunnen volgen (2—8) 20—15 (32—14 — of anders ook remise — 33—28 (14 x 32) 18—13 (8 x 19) 15—10 remise — 33 44 (2—8) 20—15 (32—37?) 18—13 (8 x 19) 15—10 remise.

De stand waarin Wit inplaats van 25—20 met 33—28 vervolgt wordt thans door den heer J. Geusebroek hieronder opgedragen aan den heer J. G. Dekker.

Eindspel Nr. 771.

Stand in cijfers:

Zwart: twee schijven op 2 en 34 en een dam op 49.

Wit: drie schijven op 22, 25 en 33.

Wit speelt 33—28 waarna Zwart wint.

Bewerking van bovenstaand eindspel:

Wit 33—28? waarna zwart wint. Zoals het meer gaat met soortgelijke eindstanden, de winst lijkt tamelijk eenvoudig, totdat men op een remisevariant stuit, die er niet meer uit te krijgen is.

Zoo ging het ook mij en wel als volgt:

1. 33—28 34—39* 2. 28—23
niet 22—18 want dat verliest: (39—43) 18—13 (43—48)
28—23 (48—31) 13—8 (2 x 13) 25—20 (13—19) 23 x 14
(31—4) 20—15 (49—32) 15—10 (4 x 15) 14—9 (32—14)
9 x 20 (15 x 24),

3. 23—19 43—48	4. 19—14 48—37
5. 14—9 37—14	6. 9 x 20 49—32
7. 22—18 2—8	8. 20—15 32—5
9. 25—20 remise.	

* met 49—38 kwam ik er ook niet.

Ik ben nieuwsgierig of een der lezers van H. D. mijn remise kan weerleggen.

Opgemerkt moge worden, dat ik de uitwerking van dit eindspel dat onder Nr. 771 in bedoelde krant is opgenomen, niet ken en ook niet kon achterhalen.

P. D. DE GRAAF.

VARIA.

Correspondentie enz. aan

P. D. de Graaf,

Kuinderstraat 57 II, Amsterdam-Z.

Een boekje van Professor Schuh geeft aanleiding tot commentaar.

Wij laten hieronder volgen een uittreksel uit „Wiskundige puzzles en spelen“ door Prof. Dr. Fred. Schuh, uitgave W. J. Thieme en Cie, Zutphen, f 1.—, betrekking hebbende op schaken en dammen, welk uittreksel onze lezers zeker zal interesseeren:

„We stellen ons voor, dat Jan en Piet een spel spelen, waarbij toeval dus kansberekening, uitgesloten is, zooals schaken en dammen. Van een bepaalde beginstand uitgaande doen Jan en Piet om de beurt een zet, terwijl winnaar is degen, die een bepaald resultaat weet te bereiken. Meestal is zulk een spel zoo gecompliceerd, dat een volledig doorgronden daarvan menschelijkerwijs gesproken tot de onmogelijkheden behoort. Men kan gerust aannemen, dat men een spel als schaken nooit geheel zal leeren doorzien en hetzelfde kan van vele andere spelen gezegd worden. Het spel is dan iets anders dan een puzzle. Het volledig doorgronden zou een puzzle zijn, maar daar deze puzzle onoplosbaar is, in den zin van veel en veel te moeilijk, blijft ze uiteraard buiten beschouwing.

Is het spel zoo eenvoudig, dat het tot het eind toe onderzocht kan worden, dan spreek ik van een PUZZLE-SPEL. Het bekende kinderspel *b o t e r, m e l k e n k a a s* — in Rotterdam *t i k t a k t o r* genoemd — levert daarvan een mooi voorbeeld. Het is verrassend hoeveel aardige combinaties in een zoo bijzonder eenvoudig lijkend spel liggen opgesloten. Daardoor is de volledige analyse daarvan nog vrij bewerkelijk. Hieruit blijkt duidelijk de totale onmogelijkheid van het volledig analyseeren van een zeer veel ingewikkelder spel als dammen of schaken. Uiteraard heeft een puzzle-spel afgedaan, als beide spelers het spel geheel hebben doorzien en dus reeds bij voorbaat te zeggen is of het doen van de 1ste zet tot winst dan wel tot verlies of remise zal voeren. De spelers moeten dan naar andere slachtoffers omzien. Nooit echter afgedaan heeft echter een spel als schaken. Wel kan men daaraan verschillende puzzles en puzzle-spelen ontleenen. Een niet te gecompliceerd eindspel is als een puzzle-spel te beschouwen. Is het eindspel van zoodanige bekendheid, dat aangenomen

kan worden, dat beide spelers dit puzzle-spel verstaan, dan wordt de schaakpartij niet uitgespeeld, maar beslist overeenkomstig de bekende uitslag van het puzzle-spel, b.v. winst bij koning, paard en raadsheer tegen koning.

In de opening en veelal ook in het middenspel is schaken niet met puzzelen te vergelijken. Bij schaken moet men kijk hebben op de stelling zonder dat men nog weet aan te geven hoe een eventueel stellingsvoordeel in winst is om te zetten. Hierdoor is het van een openingszet, die als slecht bekend staat, niet altijd zeker of de zet toch niet sterk is, als men maar op andere wijze voortzet. Het is dan ook wel voorgekomen, dat een zet, die als slecht van de baan geschoven was, later weer in eere hersteld is."

Waar Prof. Schuh schrijft, dat een bekend verondersteld eindspel niet verder uitgespeeld wordt, maar beslist wordt volgens het puzzle-spel, is dit ook van toepassing in het damspel en is het reglement hierop ook min of meer ingesteld.

In partijen, tusschen beginners, ziet men dikwijls: doorvechten tot het bittere eind, al speelt onwetendheid of onmacht, om een werkelijk positief resultaat te bereiken, hierbij een groote rol.

Zoo zou wellicht een vollediger omschrijving in het reglement dit euvel kunnen beperken. Niemand kan o.i. verplicht worden om bij schijfverlies de partij als verloren op te geven (dat dit onder bekwame spelers niettemin vaak gedaan wordt en wel terecht, is een andere zaak). De speler met schijfachterstand heeft alleen nog maar te hopen op een moeizame remise. Wat anders is het gesteld als een speler twee schijven achterstand heeft in voltenstand (minimum bijv. 8 om 10). Wij zouden er geen bezwaar in zien, als ons reglement dan zou zeggen: de partij is verloren. Komt men tot de bekende 4 tegen 1, dan is de partij absoluut verloren, omdat positieve winst volgt als de partij met 4 schijven deze weet te promoveeren tot dammen. De standen van 3 tegen 1 dammen zijn al in het reglement vastgelegd, dus daaromtrent behoeven wij niets op te merken. De partijen, die eindigen in één dam tegen 4 schijven, kunnen nog tot remise gebracht worden, door het vangen van één schijf, waarna de standen practisch herleid zijn tot 3 tegen 1 dammen, met eveneens praktische onmogelijkheden van absolute winst. Er blijven nog over, de z.g. overmachtseindspelen, die het best vóór het bord tot een eind gebracht kunnen worden, ja o zelfs moeten worden, want als deze door arbitrage of door analyse beslist moeten worden is dit, zooals de practijk wel heeft geleerd, een bijna onbegonnen werk. Het komt er op neer, dat het resultaat niet is te doorzien en slechts een moeizaam ontleden, antwoord kan geven op de vraag of het spel nu eindigt op remise dan wel op verlies. In het algemeen was het standpunt van den eindspelmeester bij uitnemendheid I. Presburg dit, dat de partij, die het eerst twee dammen haalt in een overigens ongeveer gelijk staand eindspel, regelrecht op de winst aanstevent. Wanneer dit standpunt, nader uitgewerkt, in het reglement kon worden vastgelegd, zou dit o.i. een stap in de goede richting zijn. De tip in deze richting is dan door Prof. Schuh ingegeven.

G.

De heer A. K. W. Damme gaat in onderstaand artikelte nader in op de overgenomen passage uit het boekje van Prof. Schuh en wel met name over het begrip „toeval“ in ons damspel. Wij lateñ den heer Damme gaarne aan het woord:

„Het is m.i. niet juist, dat „toeval, dus kansberekening zijn uitgesloten“. Hier is iemand aan het woord, die mogelijk (ik ken den schrijver niet) voor wat het

wiskundige gedeelte betreft ten volle bevoegd is een oordeel te vellen. Nu hij de wiskunde combineert met spelen, treedt hij buiten zijn terrein.

In de aangehaalde woorden schuilen twee fouten, die ik onder A en B wensch te behandelen.

A.

Het is onjuist de rol van het toeval in het damspel (en waarschijnlijk ook in het schaakspel) te miskennen. Als dammer wil ik mij echter tot het damspel beperken.

Ik heb meermalen gezien, dat een speler, die zeer nadeelig stond, een spelgang, die tot remise had geleid, niet opmerkte. Zelfs in de situatie, dat hij aan remise voldoende had om een wedstrijd te winnen. Hij maakte dus een besliste fout. Maar in het volgende afspel maakte de ander — een snelle winst verzuimende — eveneens een fout. En wat was nu het resultaat? Door deze eerste fout, die buiten iedere verwachting den ander tot de tweede fout bracht, ging degeen, die eerst verloren stond nog winnen.

Dit resultaat, dat geheel buiten iedere berekening viel en dat ook niet de vrucht van een bijzondere tactiek of strategie kon zijn, was dus een zuiver product van het toeval.

Ik kan een partij met 33—28 openen en in het eindspel verliezen. Had ik met 32—28 geopend, dan had ik misschien niet verloren. En toch zal het in den strijd met vele tegenspelers dikwijls in het geheel geen punt van overweging uitmaken, aan welke van de twee genoemde openingen ik de voorkeur moet geven.

Om dit laatste duidelijk te maken, zal ik eerst een spel behandelen, waarvan het verloop schijnbaar mijn bewering logenstrafft. In een partij om het kampioenschap van Nederland (1928) kreeg ik met wit het volgende verloop:

1.	32—28,	18—23;	2.	38—32,	12—18;
3.	43—38,	17—21;	4.	31—27,	20—24;
5.	37—31,	14—20;	6.	31—26,	11—17;
7.	41—37,	17—22;	8.	26×17,	22×11;
9.	37—31,	7—12;	10.	46—41,	11—17;
11.	41—37,	6—11;	12.	49—43,	1—6;
13.	27—22,	18×27;	14.	31×22,	24—29;
15.	33×22,	20×29;	16.	34—30	

dreigt met 30—24 en 22—18. Hierdoor werd zwart tot den zet 10—14 gebracht, waardoor hij verloor.

Voor wat de vraag „hoe te openen, 32—28 of 33—28“ betreft, gaat mijn betoog niet op, want hier was een overweging van tactischen aard. Ik had een tegenstander met een voorkeur voor flankspel. Daarom speelde ik niet 33—28, want hierop zou hij waarschijnlijk met 19—23 en 14×23 hebben geantwoord. Nu ik opende met 32—28, lag het in de lijn van zijn spel met 18—23 te antwoorden, in de verwachting dat ik zou voortzetten met 33—29 en 37×28. Toen de verwachte zet 18—23 volgde, kon ik het genre van mijn voorkeur (de Hollandsche partij) afdwingen.

Dat zoo'n plan gelukt, is echter een zeldzaam verloop. Er ontstond een voortzetting, die mijzelf ook onbekend was en waarop ik dus niet kon rekenen.

Maar ik wil dit alles nog op rekening van tactiek stellen. Hoe dikwijls komt het echter niet voor, dat de tactiek er in het geheel niets mee te maken heeft. Een voorbeeld hiervan is mijn partij voor den meestertitel tegen Boas in 1919. Ik speelde deze partij zoo slecht, dat mijn tegenstander zoo goed als winnend voordeel kreeg. Ik kan de stand niet geheel reconstrueeren. Houd U er dus rekening mee, dat de positie niet geheel juist is. Het gaat er dus alleen om mijn betoog toe te lichten.

Zwart: 9, 13, 19, 21 en 32.

Wit: 33, 34, 40, 41 en 42.

Hier maakte zwart de groote fout schijf 32 niet te dekken door 13—18. Hij speelde 21—26?? en hierop volgde wit 42—37 zwart 13—18 wit 37×28 en zwart 18—23 helpt niet wegens wit 28—22 en zwart kan niet 23—28 spelen.

Nemen wij aan, dat dit bij den 50en zet plaats vond en dat ik de fout, die mij in het nadeel bracht, bij den 25en zet heb gemaakt. Dan kan ik dat laatste toch niet gedaan hebben om in het eindspel te gaan winnen. Toen ik bij den 25en zet faalde, zou de goede zet mij mogelijk voor nadeel hebben behoed, doch ik kan niet verwachten, dat ik dan gewonnen zou hebben. Het resultaat zou dan hebben kunnen zijn „**misschien dit, mogelijk dat**“, maar na (en ik mag wel haast zeggen **door**) mijn foutzet behaalde ik een zekere winst. Het woord zeker dan op te vatten in den zin van een bijzonder verloop, dat geheel **onafhankelijk** was van mijn prestaties en berekeningen. Alleen op het **laatst** kwam het er even op aan, de zeer eenvoudige winstvariant te berekenen. Het is duidelijk, dat hier van een onberekenbaar toeval kan worden gesproken. Vooral als men bedenkt, hoeveel partijen, die heel wat beter zijn gespeeld, op het laatste in **bijna gewonnen** standen toch nog remise loopen, zonder dat de leidende partij er een verwijt van kan worden gemaakt.

B.

Toeval en kansberekening mogen niet in één adem worden genoemd. De redactie is niet gelukkig. In mijn eerste voorbeeld (van het spelverloop na 32—28, 18—23) zien we reeds (en daarom gaf ik dit voorbeeld, dat **schijnbaar** in strijd is met mijn betoog) dat de door wit gevolgde tactiek een berekening is. De **kans** op zwart's tegenzet 19—23 was na 32—28 van wit kleiner dan indien wit met 33—28 zou hebben geopend. Er was dus een **overweging**, die zoo goed is als een berekening, want de speler met wit **hield er rekening mee**.

In de partij houdt men inderdaad rekening met een antwoord. B.v. in het geval dat men de voorkeur van de tegenpartij voor een bepaald genre kent.

Ik ga verder: de tactiek is in het algemeen rekening houden met te verwachten tegenweer.

Als ik een tegenstander heb, van wien ik weet, dat hij ingewikkelde partijen uit den weg gaat, **reken** ik er op, dat hij de consequenties van een bepaald genre niet zal aandurven. Dit is net zoo goed een rekening als die in gedwongen varianten.

Is echter de voorkeur van een tegenstander niet zoo duidelijk, b.v. in het geval dat ik zijn spel niet door en door ken, dan kan ik **rekening** houden met zijn ervaringen in andere (mij bekende) partijen en met zijn resultaat daarin, alsmede met het peil van zijn spel in die partijen.

Daar al deze gegevens den speler niet steeds ten dienste staan, heeft men wel degelijk te maken met een **kansberekening**. Vooral als men het spel van den ander in het geheel niet kent.

Zoo heeft men de kansberekening van:

1e. Welke inleiding van de partij in dit speciale geval de beste zal zijn.

2e. Welke voortzetting (als er eenmaal verwickelingen zijn) in dit speciale geval de beste kansen biedt.

Ik zie niet over het hoofd, dat deze berekeningen dikwijls steunen op ervaring en intuïtie. Maar dat is toch lang niet altijd het geval, zooals b.v. in de partij tegen Boas, een voorbeeld, dat ik nog met vele andere zou kunnen aanvullen. A. K. W. DAMME.

OPLEVING.

Terwijl velen onzer in den laatsten tijd het damspel geheel aan den kant hadden gezet kwam de oude liefde weer boven en werd het gezegde: „**Wie eens zijn hart aan dammen heeft verpand, die zet het nimmer aan den kant**“, volledig bewaarheid.

Uit hoekjes en gaatjes, uit alle windstreken doken de dammers weer op en gaven zij blijk het damspel wederom te willen opvatten.

Dat was de eerste stap. De tweede werd geremd door de moeilijkheden van den dag: geen clublokaal, geen reisgelegenheid, geen fiets, geen materiaal!

Maar wel de terugkerende animo.

Het eerste nummer van „Het Damspel“ ná de bevrijding stonds reeds lang op stapel, maar het wachten was op het sein, dat wij van stapel mochten loopen. Helaas kwam dat sein eerst 8 October 1945. Na een periode van gedwongen rust van bijna 2½ jaar mag ons blad dan weer verschijnen, helaas in verminderden omvang, maar het mag weer. En wij grijpen de gelegenheid met beide handen aan om het contact tusschen de dammers weer te leggen, in de hoop, dat het contact, dat hoe dan ook, in het geheele land is gelegd, bestendig zal blijven.

Alle dammers onder de vanen van den N.D.B. is geen overdreven eisch en het laat speling voor allerlei plaatselijke-, gewestelijke- en districtsbonden.

Hopen wij, dat dit de winst zal zijn van de lange periode van ontbering van contact.

De opleving alom doet weldadig aan. Nog is er geen krant die een vooroorlogische rubriek wederom heeft ingesteld, maar toch: Woekerende met de toegemeten ruimte, wordt aan ons spel de noodige aandacht geschonken. De radio gaf de match: Springer—Roozenburg door. Dit alles stemt tot optimisme.

De clubs hebben hun clubleven hervat en geleidelijk komen de dammers, die hun hart aan het damspel verpand hebben, weer terug. Er zijn er, die nog niet hard loopen. Er zijn er, die ingezien hebben, dat er in het leven andere en belangrijker zaken zijn, dan het damspel. Dit is volkomen juist. Maar door die belangrijker zaken meer ter harte te nemen dan wellicht voorheen, behoeft het damspel niet uitgeschakeld te worden. Het is maar een spel, het is geen levens-eisch, maar het is in elk geval een spel, waard om gespeeld te worden. Het heeft bewezen, zelfs in de donkerste dagen, ontspanning en afleiding te kunnen brengen. Het damspel neemt een eerste plaats in onder de denkspelen. De motorische kracht, het wedstrijdwezen, moet volledig ingeschakeld worden en blijven draaien, geleidelijk sterker en dan op volle toeren. Dat is de toekomst. G.

Drukker: DRUKKERIJ PIETERSON, Anjerstraat 10 te Rotterdam-C.

Verantwoordelijk voor het redactioneel gedeelte van den inhoud: P. D. DE GRAAF te AMSTERDAM.

Verantwoordelijk voor de advertenties: J. W. VAN DARTELEN te HEEMSTEDÉ.

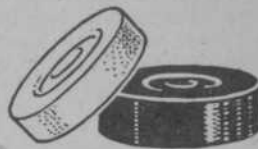
HET DAMSPPEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND
 VERSCHIJNT EENMAAL PER MAAND

HOOFDREDACTEUR:
 P. D. DE GRAAF
 KUINDERSTRAAT 57
 AMSTERDAM-ZUID

ADMINISTRATEUR:
 J. W. v. DARTELEN
 KOEDIEFSLAAN 42
 HEEMSTEDE Giro 64007

ABONNEMENTSPRIJS PER HALFJAAR F 1.20

— VOOR BUITENLAND PER JAAR F 3.—

Losse nummers 25 cent

Abonnementen kunnen ingaan bij het begin van iedere maand

OFFICIEEL GEDEELTE

Damvrienden,

In verschillende circulaire's heb ik u al van veel zaken in onzen bond kennis gegeven. Nu ons orgaan weer verschijnt — al is het nog niet wat wij wenschen — wend ik mij tot alle dammers.

In de 5 jaren, die achter ons liggen, is er veel gebeurd. U zult daarvan een uitgebreid overzicht krijgen in ons boekwerk „Wat wij misten“. Gij zult daarin lezen veel smartelijke berichten, die ook onze dammerschare heeft getroffen. Fiere heldenmoed van leden van onzen bond, die zich in de B.S. weerden en waarvan velen het grootste offer brachten. Wij zullen ze allen in ons damwerk gedenken.

Het Hoofdbestuur en Dagelijksch Bestuur heeft in die jaren heel wat moeten schipperen om uit de klauwen van de organisaties van de N.S.B. te blijven. Het is ons gelukt; op welke wijze doet er niet toe. De Cultuurkamer hebben we naast ons heen laten gaan; de gedwongen advertenties van dienstneming bij de D.W. hebt u nooit aangetroffen in ons bondsorgaan. Deze heeft het D.B. steeds achter gehouden. Aan den Commissaris van niet-commercieele vereenigingen is nooit opgave gedaan van de clubs die den Bond verlieten, zooals het hoofdbestuur was opgedragen. Dit risico heb ik genomen; ik weet zelfs niet of de overige bestuurders dit weten. Zoo kunnen nog tal van andere zaken aangehaald worden. Waarom is het noodig? Ik heb u alleen een kleinen indruk willen geven van de moeilijkheden, die ook ons bestuur door gemaakt heeft.

Met frisschen moed heeft het bestuur zich direct weer opgemaakt om het raderwerk van den N.D.B. weer in werking te brengen. Veel werk is daarvoor ook weer verzet, maar dit werd met plezier gedaan, omdat we nu weer mochten en konden doen, zoo wij wilden. Van vele zijden is ons bij dezen opbouw groote medewerking verleend en daaraan hebben wij te danken, dat de N.D.B. weer vrijwel normaal werkt. De reismoeilijkheden zijn voor ons op het oogenblik een van de ergste hinderpalen. Vele clubs kunnen nog geen competitie spelen en dat is wel jammer. We hopen maar, dat dit euvel de volgende competitie verdwenen is. De Competitie-Commissie heeft alle mogelijke moeite gedaan om de competitie's overal mogelijk te maken, ook al moest dit gepaard gaan

met kleine groepen. Er werd in ieder geval gespeeld. Uit de u toegezonden adreslijst van secretarissen kunt u afleiden dat de N.D.B. weer aardig bij is. Een kleine 300 clubs zijn weer definitief genoteerd en elke week komen daar nog oude en nieuwe clubs bij. Het is inderdaad een verheugend feit, dat we nu reeds meer dan 25 clubs wonnen, die eerder niet bij den bond waren. Hieruit valt op te maken, dat ons spel zich weer overal verspreidt en de districtsbesturen niet stil zitten om deze clubs tot den bond te brengen. Men mag dan ook verwachten, dat we aan het eind van het jaar ons oude ledental weer hebben geboekt.

De mooie match, die Constant in Rotterdam tusschen Springer en Piet Roozenburg organiseerde, was een groot succes en trok de belangstelling van radio en pers. Dat geeft propaganda. Met de Kerstdagen is het hoogtepunt verplaatst en wel naar YERSEKE. Deze vereeniging heeft het aangedurfd een tournooi te organiseeren, dat klinkt als een klok. Verschillende onzer sterkste spelers zijn uitgenoodigd.

Dat is nog niet het alles. Het zal op grootsche wijze internationaal worden. De 4 sterkste spelers uit België: Leon Vaessen, kampioen van België, De Mesmaeker, deelnemer aan de IJmuidensche zesdaagsche, F. Damoiseau en Van den Berghe hebben zich al verbonden. Nog is het niet afgelopen, want de wakkere Zeeuwsche damvrienden hebben nu ook een aanbod gedaan aan Pierre Ghestem, de wereldkampioen en Maurice Raichenbach, ex-wereldkampioen. Wij genieten van zooveel opofferingen en enthousiasme, die de damclub YERSEKE zich getroost en aan den dag legt. Zoo'n tournooi moet slagen.

De Kerstdagen worden ook in andere streken benut om tournoolen te organiseeren. Men ziet hieruit, dat ons spel zich weer in vollen omvang ontplooit.

Met genoegen is ook geconstateerd, dat verschillende clubs een eigen orgaan hebben doen verschijnen. De band van het vereenigingsleven wordt hierdoor nog vaster aangebonden.

Het vrouwelijk element in den bond is ook weer vergroot. We tellen nu al 3 clubs, waarin dames voor het dambord plaats nemen. Ja, zelfs een dezer dames is penningmeesteresse van de club. Het zal daar niet gemakkelijk zijn om een week over te slaan, dunkt mij. Maar hoe ook, de dames zijn welkom.

Ten slotte nog dit. Er zijn veel gedupeerde vereenigingen, vooral in Gelderland. Enkele heb ik met mijn

actie kunnen helpen, maar er blijft nog te veel over. Zijn we met al onze clubs nu niet in staat alle getroffen verenigingen weer te paard te helpen? Gij moet weten, dat ze ook daar weer graag willen beginnen, maar zonder bord en schijven is dat onmogelijk. Schrijf mij alleen maar wat ge hebt te missen. U krijgt dan nader bericht hoe te handelen. Hier staat ongetwijfeld een groot belang voor den bond om het spel en daaraan kunt gij uw deel hebben. Het persoonlijk kampioenschap van Nederland zal waarschijnlijk in Augustus 1946 worden georganiseerd. De provinciale bonden en districten kunnen daarmee dus rekening houden. Een volgend keer hoop ik u weer een en ander te kunnen mededeelen.

Met damgroeten,
LIEVE, Secr.

26 Nov. 1945.

ADRESLIJST.

Aan alle verenigingen is een lijst toegezonden van adressen der Secretarissen. U moet deze lijst nu bijhouden aan de hand van de wijzigingen en aanvullingen, die in ons orgaan worden opgenomen.

Amersfoort: Secr. van A.C.D.V. is thans P. de Groot, Ranonkelstraat 31.

Amsterdam: R.K.D. is thans gewijzigd in D.C.G.

De Bilt (U.) afvoeren.

Breda: G.D.V. Secr. P. F. Janssen, Haagweg 206; H.K.I. Secr. M. J. Helmons, Viscose 20.

Delft: D.O.S. J. Jorna, Zuiderstraat 66 heeft de functie van Secretaris weder op zich genomen.

Driebergen-Rijsenburg: Nieuwe Secr. is: L. E. Hoefelman, Hoofdstraat 43.

Driel: V.I.O.S. Secr. H. Arissen, Honingveldsche weg B 330.

Geleen: „De Vaste Zet“ — Nieuw: Secr. is: P. Lamberts, Rijksweg Noord 63.

's-Gravenhage: S.S. afvoeren.

Groningen: D.V.S. Nieuwe Secr.: H. Guikema, Nieuwe St. Jansstraat 12a.

Haarlem: T.E.P. Secr.: Joh. v. d. Kraft, Leidsche Vaart 4a te Bennebroek.

Heerlen: Onder Ons. Secr. R. Wurstijsen, Dr. Jaegerstraat 53. Wilhelmina, nieuw toegetroden. Secr. W. Mes, Vondelstraat 58.

Kerkrade: Inter Nos. Secr. J. Leuchter, Einderstr. 111.

Leeuwarden: G.S. Secr. M. Bandstra, Nwe Hollanderdijk 51.

Onderdijk N.H.: (nieuw) W.I.K. Secr. J. Mol, B 136.

Oss: Secr. H. v. Tilburg, Molenweg 19.

Ottoland: Zwartwit: A. Aanen, Kortzijde A 94.

Schiedam: (nieuw) Secr. M. den Houting, Lekstr. 8a.

Stolwijk: (nieuw) Jong en Oud: Secr. G. Graveland, Beiersche G 103.

Vlijmen: D.V.D. Secr. M. Loeffen, B 154.

Voorburg: O.D.B. Secr. L. Ph van Roon, Overburgkade 6

BEKNOPT VERSLAG HOOFDBESTUURSVERGADERING van den N.D.B.

op 6 en 7 October 1945 te Utrecht.

De Voorzitter kondigt de agenda voor deze eerste vergadering in een Vrij Nederland aan, als OPBOUW-agenda. Getuige de animo van alle aanwezigen, zijn we ervan overtuigd, dat onze Bond een groote toekomst tegemoet gaat. De heer Willems zegt in zijn openingswoord, dat we met alle middelen moeten probeeren de eenheid in

den Bond te bewaren. Hij stelt de Prov. Limburgsche Dambond tot voorbeeld. In deze provincie schudde men alle opgelengde dwang van zich af, waarop onmiddellijk vrije aansluiting volgde.

De 2e Secretaris C. J. Blokland, die twee jaren ondergedoken is geweest, heeft zijn functie weer hervat. De heer A. A. v. Bockel, die het werk gedurende dien tijd heeft gedaan, werd dank gebracht.

Jubileum J. W. v. Dartelen.

De heer v. d. Sleen is door het H.B. aangewezen de jubileum-commissie bij te staan, voor wat betreft de huldiging namens het H.B.

Belangrijke wedstrijden.

Besloten is, dat bij het spelen van wedstrijden, alle partijen eigendom worden van den Bond, zulks voor plaatsing in Het Damspel. Elke speler, vereniging of district, zijn derhalve verplicht, op eerste aanvraag van het D.B. de partijen ter beschikking te stellen van het D.B.

Verder is bepaald, dat bij het uitgeven van damwerken, waarin inhoud van H.D. is verwerkt, toestemming noodig is van het D.B. voor wat betreft deze overname, terwijl bronvermelding steeds moet plaats vinden.

In Zeeland en Drente kunnen de officieele prov. bonden opgericht worden.

Regiementscommissie.

Deze commissie bestaat uit de H.H.: Daane te Bergen op Zoom, van Brussel te Wormerveer en Koornneef te Doorn.

De Heeren zullen direct aan den slag gaan, en de bestaande reglementen en statuten herzien. Er zal naar gestreefd worden alle bepalingen en beperkingen, voorgeschreven tijdens de bezetting, te laten vervallen of te wijzigen.

Heroprichting Districtsbonden.

Daar ook de provinciale bonden voor een groot deel ontstaan zijn onder z.g. dwang, en enkele vroegere districtsbonden te kennen hebben gegeven, weer terug te willen naar het oude, is besloten dit niet tegen te gaan, mits zulks niet geschiedt in strijd met het reglement. Toestemming is echter noodig van het D.B.

Competitie.

Dit jaar zullen de reglementen op de competitie met een zekere soepelheid toegepast worden.

Contributie.

De Financiële commissie zal een plan ontwerpen voor contributieverhoging, daar dit onvermijdelijk is.

Door allerlei oorzaken in de laatste maanden van den oorlog konden de afdelingen niet of slechts zeer moeilijk bij elkaar komen.

Om tegemoet te komen aan verschillende verzoeken dienaangaande is vastgelegd, dat de contributie verschuldigd vanaf 1 October 1944 tot 1 Juli 1945, kwijt gescholden zal worden.

Daar staat tegenover, dat een verplichte bijdrage gevraagd wordt voor het uit te geven boek „Wat wij misten“.

Zuivering.

Een zuiveringscommissie is in het leven geroepen. Deze commissie bestaat uit de navolgende personen: De Wit, Amsterdam, Vonk, Hardinxveld en van Barneveld te Utrecht.

De te onderzoeken kwesties zullen door het D.B. worden opgegeven.

Pers. Kampioen 1945.

Deze wedstrijden zullen dit jaar geen doorgang vinden, omdat er geen voor-wedstrijden plaats kunnen hebben.

C. J. BLOKLAND,
2e Secretaris N.D.B.

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN

der Districtsbonden en aangesloten Vereenigen.

Mededeelingen over de Bondsuitgaven enz., klachten over de expeditie van Het Damspel uitsluitend aan den redacteur dezer rubriek:

J. W. VAN DARTELEN,

Koediefslaan 42, Heemstede. Postgiro 64007.

Bestuursveranderingen, wijzigingen clublokaal en clubavonden worden in deze rubriek gratis opgenomen.

LEEWARDEN.

DAMCLUB „HUIZUM“. Secretariaat wordt thans waargenomen door: P. Reen, Van Asbeckstraat 2, Leeuwarden.

SANTPOORT.

DAMCLUB „STABIEL“. — Het bestuur is thans als volgt samengesteld: Voorzitter: J. Oosterling; secretaris: E. Zuiderdijn, Boschlaan 20, Bloemendaal; penningmeester: J. Bakhuijs, Gladiolenstraat 4, Santpoort.

BINNENLAND.

Redactie: A. A. van Bockel,
Thersialaan 107a, Vught.

ZAANDAM.

IN MEMORIAM H. G. GISKES.

„De Damclub“ Zaandam trof een zwaar verlies. Hun lid, de Heer H. G. Giskes is op 26 October 1945 in 't midden van zijn volle leven plotseling overleden.

Giskes had een grooten staat van dienst. Ca. 37 jaar is hij lid geweest van onze club. Giskes is altijd een sterk speler geweest; het was zeer moeilijk van hem te winnen. Vele wedstrijden heeft hij, zoowel persoonlijk als voor de club, gespeeld. Zijn geliefkoosde opening was 31—26. Giskes was een bescheiden, sympathiek en vriendelijk mensch. Hij plaatste zich nooit op den voorgrond. Hij was bij alle leden bemind en had niets dan vrienden. Giskes was een zeldzaam sportief speler.

Zijn nagedachtenis zal bij ons steeds in hooge eere blijven.

Dat zijn sympathieke geest op al onze spelers zal mogen inwerken, is de wensch van het Bestuur Damclub „Zaandam“.

P. B.

Beknopt verslag van de Huldiging van den heer J. W. van Dartelen, ter gelegenheid van zijn 25-jarig Jubileum als Administrateur van „Het Damspel“ en de Bondsuitgaven van den Nederlandschen Dambond op 16 November in „De Leeuwerik“ aan de Kruisstraat te Haarlem.

19 Augustus 1945 was het de dag van het jubileum, maar door allerlei omstandigheden, o.a. de geldsanee-

ring, vond de herdenking eerst plaats op 16 November en wel op een Vrijdag, een minder geschikte dag, maar er was geen andere keus, omdat voor Zaterdag of Zondag geen zalen beschikbaar waren. Het weer was droog, doch mistig en dus koud. Beginnen wij derhalve met aan te geven, dat het koud was, ook in de tooneelzaal, dan is hiermede tevens de eenige „schaduwzijde“ van de huldiging vastgelegd. Want overigens was het een prachtige, weigeslaagde huldiging, waaraan heel Dammend Nederland heeft meegedaan. Onze feestcommissie kan niet anders dan haar groote erkentelijkheid uitspreken voor de geschonken bijdragen, die zoo rijkelijk zijn binnen gekomen uit letterlijk heel Nederland, dat het mogelijk is geworden den jubilaris een door hem begeerd gloednieuw RADIOTOESTEL aan te bieden.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat nog een tweede cadeau kan worden geschonken, maar daarvoor zal de heer Hagenaars eerst de rekening en verantwoording moeten opstellen. Het radiotoestel ging vergezeld van een album, waarin alle namen der bijdragende vereenigen en individueele personen. Dit album alsmede het receptieboekje is een wonder van calligrafie (schoonschrijfkunst), zoodat het te betreuren is dat niet iedereen het kan zien. Het album is verzorgd door den Rotterdammer Jan Thans. Het hoofdcadeau voor den Jubilaris is vergezeld gegaan van een bloemenhulde aan Mevrouw Van Dartelen. De N.D.B. gaf bij monde van den heer Van der Sleen een schilderij, Noord-Holland een bureaulamp en IJmuiden vroeg welke visch de familie Van Dartelen de komende dagen wilde eten (een origineel geschenk uit de Vischstad IJmuiden).

Na een allesomvattende inleiding van den heer De Graaf, die den heer Van Abs verving, omdat deze juist op den 16en November 40 jaar getrouwd was en derhalve bij de huldiging niet aanwezig kon zijn, werd het woord gevoerd, zooals gezegd, door den heer Van der Sleen namens den N.D.B. en Noord-Holland, door P. H. Meure van E.D.C., Oudhof van D.O.S. Haarlem, Swier IJmuiden, De Wolf D.S.T.O. en Van Warmendam van St. Bavo. Hierna kreeg de heer Van Dartelen gelegenheid om den dank van hem en zijn familie te betuigen voor de ondervonden hartelijkheid en geschonken cadeaux. De heer Van Dartelen zegde toe zoo lang het hem mogelijk zou zijn, zijn krachten te zullen geven aan Bond en Spel. (Applaus).

Bij haar entrée in de Tooneelzaal mocht de familie een daverend en minuten lang dierend applaus in ontvangst nemen van de aanwezigen.

De Tooneelgroep van Jozef Blankenaar voerde een blijspel op in drie bedrijven, waarmede zij ons allen danig amuseerde. Het was een dolle klucht met veel verwickelingen, te zot om na te vertellen. Het mag gezegd worden, dat het geleverde spel van goed gehalte was. Na afloop werd de geheele groep gehuldigd, doordat aan de vijf dames der groep bloemen werden overhandigd. Het bal, waarvoor groote animo bestond en waarbij de gasten op temperatuur konden komen, stond onder leiding van den heer Van der Sleen Junior.

Al met al een zeer geslaagde huldiging, die vast in de herinnering zal komen te liggen van allen die hierbij aanwezig waren.

Namens de Jubileum-Commissie,
P. D. DE GRAAF.

DANKBETUIGING.

Ter gelegenheid van mijn zilveren jubileum als administrateur van „Het Damspel“ en de bondsuitgaven mocht ik uit alle deelen van ons land zulke overstelpende bewijzen van belangstelling ontvangen, dat het mij helaas met den besten wil niet mogelijk is alle vereenigingen, instanties en personen hiervoor afzonderlijk te bedanken. Ik moet daarom volstaan met, mede namens mijne echtgenoot en kinderen, in de eerste plaats hartelijk dank te zeggen voor het fraaie huldeblijk van dammend Nederland in den vorm van een radiotoestel in de allernieuwste uitvoering, vergezeld van een album met de namen van de schenkers, welk geschenk volgens mededeeling van de Jubileum-commissie nog gevolgd zal worden door een tweede cadeau.

Aan allen, die hebben bijgedragen dat de Jubileum-commissie haar taak op zoo'n vorstelijke wijze kon vervullen, onzen diepgevoelden dank! Voorts dank ik de hoofdbestuurleden voor het fraaie schilderstuk, de Prov. N. H. Dambond voor de bureaulamp en Damclub „IJmuiden“ voor de toegezonden visch. Ook de aan mijne echtgenoot geschonken prachtige bloemenmand en het bloemstuk, dat ik op mijn jubileumdag zelve van de Jubileum-commissie mocht ontvangen, hebben ons aangenaam verrast. De huldigingsavond zal nog

zeer lang in aangename herinnering bij ons voortleven en de hartelijke blijken van waardeering, die mij toen in zoo ruime mate ten deel vielen, zijn voor mij het bewijs, dat mijn werk in de afgelopen 25 jaren niet tevergeefs is geweest. Ik ben huijverig afzonderlijke namen te noemen van vrienden, die hebben medegewerkt mijn jubileum tot een onvergetelijke gebeurtenis in mijn leven te maken, omdat dan allicht de kans bestaat, dat ik iemand vergeten zal. Het is mij echter een behoefte woorden van persoonlijken en warmen dank te richten tot de Jubileum-commissie, bestaande uit de heeren P. D. de Graaf, A. Hagenars en H. A. van Abs, voor het vele werk, dat zij heeft verricht, tot den heer O. J. B. v. d. Sleen, den organisator van den feestavond, de Tooneelgroep „Blankenaar“ voor de opvoering van het kluchtspel, waardoor ons eenige bijzonder genoeglijke uren werden geschonken en aan de Band, die op zulk een voortreffelijke wijze het bal opluisterde.

Moge het mij gegeven zijn nog een reeks van jaren mijne krachten en werklust aan ons bondstijdschrift en de bondsuitgaven te wijden, tot heil van onzen bond en ons mooie damspel.

Al mijn vrienden in den Nederl. Dambond in gedachten een stevigen handdruk en nogmaals hartelijk dank!

Heemstede, 22 November 1945.
J. W. VAN DARTELEN.

PARTIJANALYSES

Redactie van B. Dukel

Julianakade 3 zw., IJmuiden.

De publicatie van de „Coup de Turc“ in het Octobernummer heeft een partij opgeleverd, waarin deze slag ook met succes is toegepast.

Jammer genoeg is de partij ontsierd, door een paar, voorafgaande, zwakke zetten.

Hier volgt echter de partij:

J. van Lochem, Crescendo, (wit)—H. Smit, C.D.A. (zwart).

1. 33—29	19—23	2. 35—30	20—25
3. 40—35	14—20	4. 45—40	10—14
5. 50—45	5—10	6. 39—33	14—19
7. 44—39	20—24	8. 29×20	25×14
9. 49—44	15—20	10. 30—25	10—15
11. 31—26	17—22	12. 32—28	23×32
13. 37×17	11×22	14. 41—37	6—11
15. 46—41	1—6	16. 37—32	22—27
17. 32×21	16×27	18. 41—37	12—17
19. 34—30	8—12	20. 40—34	19—23
21. 45—40	2—8	22. 33—29	14—19
23. 25×14	19×10	24. 30—25	23—28
25. 29—24?	17—22?		

Beide spelers zien blijkbaar over het hoofd, dat 29—24 niet kan, omdat hierop moet volgen 27—32, 28—33, 17—22 en 12×41!

27. 43—38	11—17	26. 38—33	10—14
29. 42×31	18—23!	28. 37—32	28×37
31. 34—30	25×32	30. 25—20	14×25
33. 31×2	13—18!!!	32. 33—28	22×33
		34. 2×29	23×45

Met belangstelling zien wij partijen in dit genre met gewonnen stand.
tegemeet.

B. DUKEL.

INLASCH:

Betreffende Correspondentiewedstrijden, zie H. D. 1943 No. 4, blz. 48, ontvingen wij een interessante repliek, waarin bestreden wordt onze opvatting, dat het tusschentijdsche analyseeren (tot uitproberen toe), vermeden moet blijven, wil de per correspondentie gespeelde partij als krachtmeting, een voor het bord gespeelde partij benaderen. De repliekschrijver zegt: „Het probeeren en uitspelen van de verschillende varianten is juist het aantrekkelijke bij het correspondentiespel. De spelers zitten heele avonden op de partijen te studeeren en dat geeft juist het groote genot. Het is ook buitengewoon leerzaam, want bij het analyseeren komen de spelers steeds nieuwigheden tegen.“

U ziet hieruit, dat naast onze opvatting over het correspondentiespel als krachtmeting, de opvatting geplaatst wordt van het correspondentiespel als bron van studie. Beide opvattingen loopen parallel, zij bestrijden elkaar niet!

G.

EINDSPELEN

Correspondentie tot nader bericht aan
P. D. de Graaf,
Kuinderstraat 57 II, Amsterdam-Z.

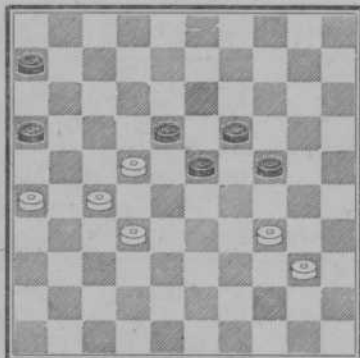
Aan den Kerstboom.

Uit den Kring voor Eindspellefhebbers brengen wij twee eindspelen naar voren ten behoeve van partijspelers van alle klassen.

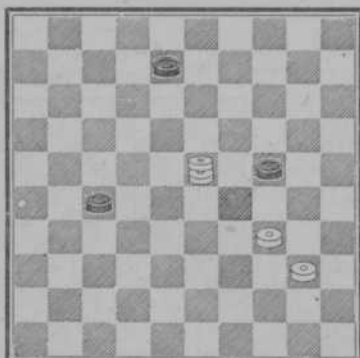
Nr. II is ontleend aan Nr. I zooals men zal bemerken, indien men den juiststen spgang te pakken heeft.

Nr. II bevat eenige aardige varianten. Voor de juiste uitwerking worden eenige prijsjes beschikbaar gesteld.

Alleen de hoofdvarianten inzenden.

Kant zwart remise bereiken?

Kan zwart 24—30 of 24—29?

P. D. DE GRAAF.

PROBLEMATIEK

Redactie van D. Douwes.
Vaartschestraat 10, Utrecht.

D. Kleen: Geschiedenis Damproblematiek.

Vlak na de bevrijding verblijdde de bekende problemist Kleen ons met een nieuw damboek. We wisten reeds lang, dat K. een werk over de historie van de damproblematiek in voorbereiding had, doch dat hij er een bevrijdingsgeschenk van zou maken, hadden wij nooit vermoed.

De inhoud van dit ruim 200 pagina's tellende boek, dat verlucht is met 500 diagrammen is zeer waardevol. Vooral van de alleroudste problemisten vermeldt de schrijver allerlei interessante, bij het groote publiek onbekende bijzonderheden. Doch ook de modernen zijn niet vergeten. Ook eenige artikelen en

wedstrijduitslagen zijn erin opgenomen.

Jammer is, dat de uitvoering nog van oorlogskwaliteit is en de stijl niet steeds smetteloos. De auteur wil bij een volgende druk hierin echter verandering brengen.

Als geheel een boek, waarvoor wij den samensteller dank verschuldigd zijn en dat wij iederen probleem-liefhebber kunnen recomandeeren. De prijs van het boek bedraagt f 2.— en het kan besteld worden bij den schrijver, wiens adres is: Schouwbroekerstraat 10, Heemstede, alsmede bij den Adm. der Bondsuitgaven, den heer J. W. van Dartelen, Koediefsaan 42, Heemstede.

DE KRING VOOR DAMPROBLEMATIEK.

Eenige lezers informeerden of deze Kring nog steeds bestaat. Wij kunnen hun mededeelen, dat deze Kring niet alleen nog bestaat, doch zich bovendien in een steeds gunstiger wordende gezondheid verheugt. Het ledental gaat gestadig vooruit en er is vrijwel geen problemist of oplosser van naam meer, die geen Kringlid is.

Voor hen, die nog geen kennis hebben genomen van de bedoelingen van den K. v. D. geven we hier enkele bijzonderheden. De Kring is bestemd voor alle probleem- en eindspellefhebbers, zoowel componisten en oplosers als voor hen die het probleem of het eindspel alleen maar een goed hart toedragen. De Kring organiseert hiertoe allerlei wedstrijden en geeft een eigen maandblad uit, dat ook tijdens de donkere oorlogsjaren regelmatig (clandestien) verscheen. Verder wordt o.m. elk jaar een reünie gehouden, waarbij de leden elkaar ontmoeten en kennis nemen van elkanders werk en opvattingen.

Voor leden van den N.D.B. bedraagt de contributie minimaal f 1.— per half jaar, de abonnementsprijs van het orgaan is hierbij inbegrepen. Het girono. van den Kringpenningmeester, den heer R. C. Keller is 407690, Amsterdam.

Wij hopen, dat al onze lezers niet zullen nalaten zich als Kringlid aan te melden. Men dient daarmede een goede zaak en verschaft zichzelf een rijke bron van leerzame ontspanning.

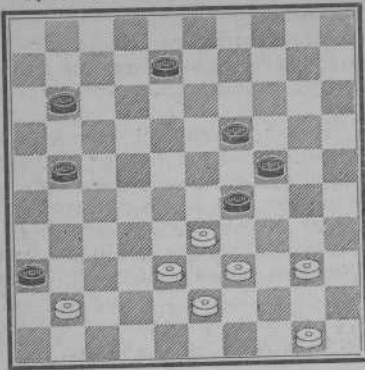
D. DOUWES.

ONZE KERSTSERIE.

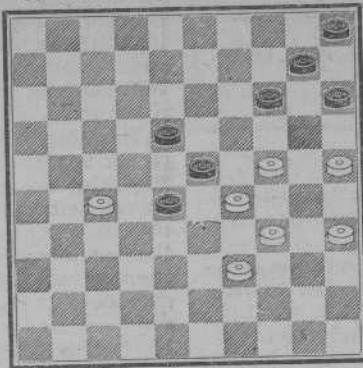
Voor de Feestdagen hebben wij een wedstrijdserie samengesteld, die in elk opzicht gevarieerd mag heeten. Niet alleen omdat hieraan 12 verschillende auteurs deelnemen, doch ook het gepresenteerde is van uiteenloopenden aard. De nos. 4028 en 4032 belichamen technisch volmaakte 46/5-bewerkingen. De mogelijkheden, die dit thema biedt, blijken schier ontelbaar te zijn. 4025 en 26 zijn aardige slagminiaturen, zonder bijzondere pretenties. Bij no. 4023 gaat het om het slotidée. 4024 is een aardig stukje partijproblematiek. De oplosser moet hier alle speelbare varianten aangeven. Van Tol vergast ons op een ouderwetsch 25 × 1 slagprobleem en Colier brengt een ons niet in elk opzicht bevreemdig schenkende damvang-constructie. De nos. 4029, 4030 en 4033 zijn vlotte constructies gebouwd op bekende gegevens. En het leste is wellicht het beste van deze reeks. De jonge Van Alphen blijkt meer en meer tot de prominenten te gaan behooren.

Er worden 3 prijzen voor de oplosers beschikbaar gesteld, t.w. een van 5, een van 3 en een van 2 gulden. De oplossingen moeten vóór 15 Januari 1946 in ons bezit zijn. S.v.p. noteeren op een apart velletje papier. Geen correspondentie bij deze oplossingen a.u.b.

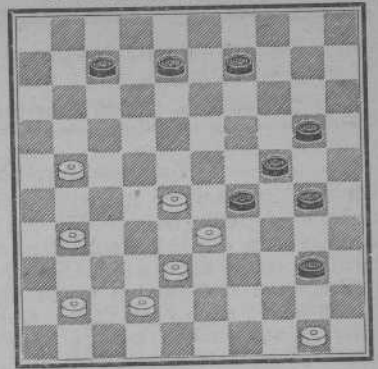
No. 4023.
C. v. d. Kuilen, Voorthuizen.

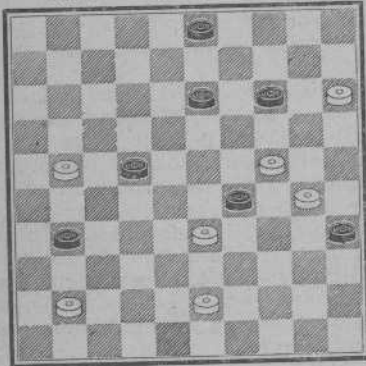
No. 4024.
J. Wortman, Hazerswoude.

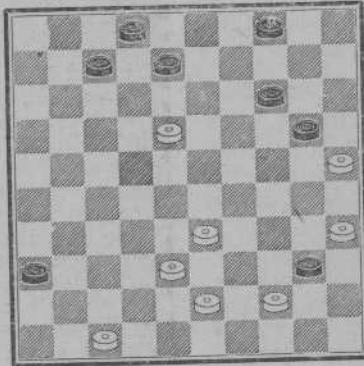
No. 4025.
C. Gerritsen, Haarlem.

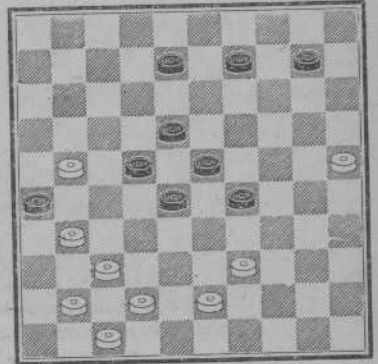
No. 4026.
M. J. Kuipers, Bolsward.

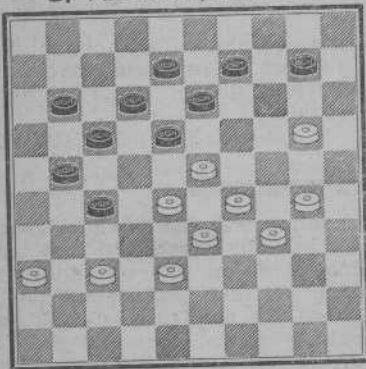
No. 4027.
J. J. v. Tol, Rotterdam.

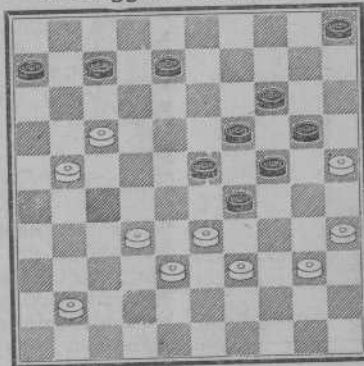
No. 4028.
M. Verlouw, Ammerzoden.

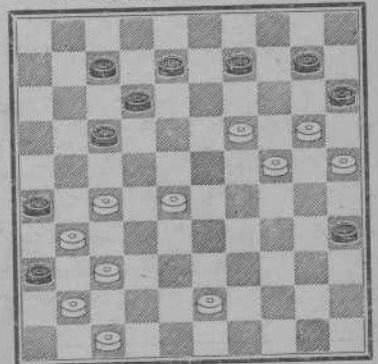
No. 4029.
D. Vuurboom, Enschede.

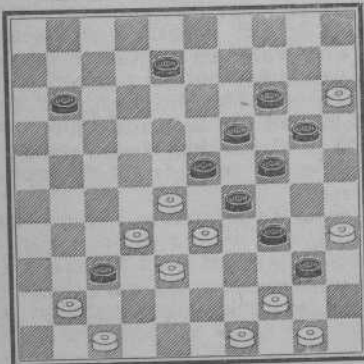
No. 4030.
J. Bruggraaf, Den Haag.

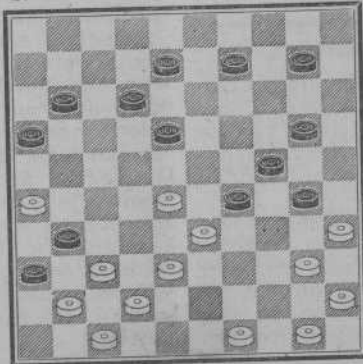
No. 4031.
L. Colier, Maastricht.

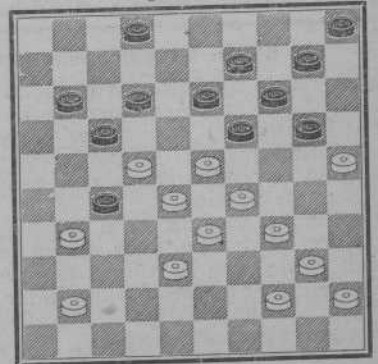
No. 4032.
D. de Ruiter, Hauwert.

No. 4033.
S. T. Talsma, Rin Sumageest.

No. 4034.
H. J. v. Alphen, Haarlem.

Voor alle Nos. behalve 4024 geldt: Wit speelt en wint.

EEN SLECHTE BEURT.

„Het glibberig pad der problematiek" is zoo'n stereotiep gezegde, dat men dit in vrijwel elke damrubriek regelmatig aantreft. De betekenis ervan werd ons echter een dezer dagen eerst goed duidelijk. De redacteur van deze rubriek is n.l. leelijk uitgeleden op dit pad en daarbij op zijn neus terecht gekomen. Deze neus is daardoor opgezwollen, zoodat met recht kan worden geconstateerd, dat hij terdege op zijn neus zat te kijken. Des te erger komt ons deze val voor, omdat mag worden verondersteld, dat een probleemredacteur steeds op scherp staat, als hij het glibberig pad betreedt.

In „Technische Perikelen I" staat een compositie van C. v. d. Kuilen. Hierin gaf de redacteur de volgende positioneele b.o. aan: 30 (29) 24 (34) enz. Bij (34) had de valpartij plaats, want de auteur vroeg ons, hoe wit zou winnen, als zwart i.p.v. 34) vervolgde met (17) | Wij staan perplex....

D. DOUWES.

VARIA.

Correspondentie enz. aan

P. D. de Graaf,

Kuinderstraat 57 II, Amsterdam-Z.

Aan de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" van 4 Nov. 1943, avondblad, ontleenen wij het volgende, ons welwillend toegezonden door den heer A. Hagenaars. Het spreekt wel vanzelf, dat het artikel voor ons dammers van gelijke strekking is als voor de schakers, waarvoor het geschreven is.

STORING DOOR HULP VAN DERDEN BIJ SCHAKEN dient te worden uitgeschakeld.

(Van onzen schaakmedewerker: dr. M. Euwe.)

De schaakpartij is een strijd tusschen twee spelers ofwel groepen van spelers. Het is de bedoeling, dat deze strijd door de betrokkenen alleen wordt uitgevochten. De sportieve gedachte vereischt, dat storing door hulp van derden wordt uitgeschakeld. Desbetreffende passages komen in de meeste wedstrijdbepalingen voor. Waar ze ontbreken, heeft dit slechts te beteekenen, dat de wedstrijdleiding het overbodig acht iets aan te stippen, wat vanzelf spreekt. En toch is men er tot nog toe niet in geslaagd deze kwestie voor honderd procent op bevredigende wijze te regelen. De afgebroken partij gooit roet in het eten, vooral als er geen mogelijkheid bestaat ze te hervatten en de afgebroken stelling door derden gearbitreerd moet worden. Waar blijft daar de oorspronkelijke sportieve opzet van den schaakstrijd?

In meestertornooien is er altijd voor gezorgd, dat de spelers hun afgebroken partijen kunnen uitspelen. Toch zit ook in deze oplossing iets onbevredigends, waarover reeds meer dan eens werd gediscussieerd. Het is soms verboden, de afgebroken stelling met derden te analyseeren. Mooi. Wij willen gaarne aannemen, dat iedere schaker sportief is van top tot teen. Maar dan zit je eens ergens in een hoekje met een zakschaakboekje je afgebroken partij te onderzoeken. Wat natuurlijk geoorloofd is. De stelling is erg ingewikkeld, je denkt en rekent. Tot je op je schouder wordt getikt: „Pg6 moet U spelen, Pg6 wint, kijkt U maar!" Het was goed bedoeld. Er zijn bij alle wedstrijden tal van enthousiasten, die zich met alle belangwekkende stellingen bezighouden, gewoon als

l'art pour l'art. Ze kletsen wel veel maar ditmaal heeft de enthousiast gelijk: Pg6 is werkelijk de winnende zet. Hoe, zit het nu: Mag je Pg6 spelen? Is het wel sportief? Een onoplosbare eerequestie met het praktische effect, dat je natuurlijk toch Pg6 gaat spelen, overtuigd, dat je dien zet alleen ook wel had gevonden.

Variaties op bovenstaand verhaaltje komen in elken schaakwedstrijd voor. Schrijver dezes heeft vele tornooien meegemaakt, maar het is hem nog nooit gelukt geen enkel woord te hooren over zijn afgebroken partijen. En dat geldt wel voor alle deelnemers aan schaakwedstrijden. Men zou kunnen spreken van onwillekeurig analyseeren van afgebroken partijen. Hieraan kan zich practisch niemand onttrekken en dit bewijst, dat het oorspronkelijke kwaad niet in het analyseeren, maar in het afbreken van de partij zit. Te meer, omdat het bijvoorbeeld niet verboden is in den tusschentijd boeken te raadplegen. Er komen practisch slechts eindspelboeken in aanmerking, maar juist die kunnen buitengewoon belangrijk zijn, als het gaat om een theoretisch eindspel, bijvoorbeeld kasteel en raadsheer tegen kasteel.

Nog minder dan het afbreken van partijen strookt het arbitreeren van afgebroken stellingen door derden met den geest van schaakstrijd. In de plaats van het streven, dank zij persoonlijke bekwaamheden uit een bepaalde stelling meer te halen dan de tegenpartij, treedt plotseling het zoeken naar de absolute waarheid, en bij dit laatste vervalt nog het sportieve element, bestaande in de beperking van den bedenktijd. Het is niet alleen, dat derden zich met de stelling gaan bemoeien; sterker: de speler wordt als zoodanig uitgeschakeld en de stelling alleen krijgt het woord. Het wordt tijd om te beseffen, dat het arbitreeren en zelfs het afbreken van partijen niet in de lijn ligt van een normaal beloop der schaakpartij. Lang geleden is men tot de overtuiging gekomen, dat het beperken van den bedenktijd noodzakelijk was en zoo kwam men er toe, serieuze partijen alleen met de klok te spelen. Prachtig. Maar men zal binnen afzienbaren tijd nog een stapje verder moeten gaan op het goede pad en den bedenktijd zoodanig beperken, dat het uitspelen van de partij in één zitting mogelijk wordt. Het tempo van ongeveer twintig zetten per uur is te langzaam. Men zal er aan moeten wennen, dertig, veertig en misschien nog meer zetten per uur te doen. De tijdnood zal daarbij zeker geen grotere rol spelen dan nu, maar de kwaliteiten der spelers in de verschillende opzichten zullen beter tot hun recht komen.

* * *

De spatieering is van ons.

Ons spel in de literatuur.

In „Vissers voeren uit" van Marie van Dessel-Poot, uitgave A.B.C. romans, troffen wij de volgende passage: „Er blijft alleen de herinnering. Uren kan zij¹⁾ zoo zitten, verlaten door de haren. Zij heeft iets gevonden van jaren geleden. 't Stond achter in de mahoniehouten kast van de kamer aan de straat, waar zij alleen maar 's Zondags zaten, een doosje schijven, wit en zwart. Kobus had ze gemaakt, op zee, van de ruggesteng van een haai. Aan boord hadden ze ermee gedamd. Zij trokken dan strepen op het dek op een schaftplank en om beurten speelden de matrozen, terwijl de anderen erbij stonden. Toen de kinderen groter werden, had hij de schijven mee-

gebracht naar huis. De kleinen hadden het spel geleerd en als vader weg was, zaten zij met moeder rondom het dambord.

Noot van de redactie:

¹⁾ Zij, d.i. Jaan Struys, vrouw van Kobus Struys, grootmoeder van Kees Struys, allemaal figuren uit dezen Visschers-roman, die voor den zooveelsten keer het gezegde onderstrept: „De visch wordt duur betaald.“

* * *

Psychologie in de Damsport.

Ieder weet wel, dat het hinderlijk voor een behoorlijke concentratie is, indien een tegenstander tijdens een partij dammen een praatje begint. Eenige dammers doen dit opzettelijk en hebben op deze wijze reeds menige overwinning in de wacht gesleept. Dit is een unfaire manier om de aandacht af te leiden. Er is echter wel een beter middel om den argeloozen tegenstander tot een slechten zet over te halen en wel door gebruikmaking van psychologie.

Denkt men bijvoorbeeld sterk aan een zet, die noodlottig is voor den tegenstander, dan is het opvallend, hoe vaak deze juist die zet speelt! Hier legt men als het ware zijn wil aan den tegenstander op; een betrekkelijke hypnose dus.

Ook is het verwonderlijk, hoe door lang na te denken in gevallen, dat de te spelen zet voor de hand ligt, de tegenspeler zich opwindt. Hij ergert zich dan, dat U zoo zit te treuzelen en aan zet zijnde doet hij „nijdig“ een zet, waaruit niet zelden onaangename gevolgen voor hem voortvloeien. Nog iets in dezen geest is het volgende. Komt men op de eene vleugel in een nadeelige positie, speel dan plotseling eenige zetten aan den anderen kant. Hierdoor gelukt het vaak de aandacht van de bedreigde plaats af te wenden.

Nog vele gevallen in dit genre zijn mogelijk. Met het oog op de beperkte plaatsruimte in „HET DAMSPEL“ wil ik 't echter hierbij laten. Wellicht dat door deze bescheiden voorbeelden ook anderen er toe overgaan hun gewaarwordingen in dezen op papier te zetten. Hiervoor is het onderwerp m.i. belangrijk genoeg!

Lt.

Gaarne verleen u mij een plaats in H. D. aan bovenstaand stukje over de zielkunde in de Damsport. Wij wisten niet, dat de dammers in sommige gevallen met een praatje de overwinning in de wacht sleepen en wij hebben ook nog niet eerder gehoord, dat het aanknoopen van een praatje een unfaire manier is om de aandacht af te leiden.

Wat anders wordt dit, als een speler iets doet wat hinderlijk is voor speler of spelers (art. 22). Dit moet en kan verboden worden. Dit zou bijv. het geval zijn bij het doorzetten van een praatje, nadat verzocht is hiermede op te houden. Het opleggen van den wil aan den tegenspeler tot het doen van een slechten zet zou bedenkelijk kunnen worden als de overheerschende wil zóó sterk is, dat de tegenspeler feitelijk niet zijn eigen spel meer speelt. Het lang nadenken kan leiden tot een nijdig tegenzet. Wij hebben dat inderdaad wel eens gezien, maar veel vaker hebben wij gezien, dat de tegenspeler maar eens elders gaat kijken tot hij door den langdenker aan het bord wordt teruggeroepen. Het plotseling aan den anderen kant van het bord spelen komt o.i. meer voort uit het veranderen van speelplan dan uit de nevengeachte den

tegenspeler af te leiden. Dit is o.i. meer de strategie. Al met al zou men uit het artikel van den heer L. den indruk bekomen, dat het damspel bijbeïnvloed wordt door listen en lagen die niets met het damspel te doen hebben. Aan de opsomming ontbreekt nog de vingervlugge die ongemerkt een schijf van het bord weet te futselen. En dat alles van ons schoone damspel, dat in het nabije verleden zoo goed als zonder uitzondering gespeeld werd in een bijna aandoenlijke gemoedelijkheid. Het kwade moet o.i. aan het wedstrijdwezen geweten worden. Dat vraagt immers naar de winst alleen en laat niet met zich spotten. Ja, inderdaad, het wedstrijdwezen is niet voor de poes.

Wat dunkt U van het volgende raffinement: Het komt herhaaldelijk voor, dat een speler, die zijn tegenstander een val heeft gelegd, na het doen van zijn zet verdwijnt. Hij ontloopt de spanning, die hij zelf, met een onzichtbare draad, boven het bord heeft gehangen. Hij vreest n.l. dat zijn tegenstander hem eens zal aankijken en mogelijk van zijn gelaat kan lezen, dat er iets bijzonders in de stelling zit. Bang zijnde, zijn uitgezette val te verraden, gaat hij derhalve maar eens naar de andere borden kijken, dit alles evenwel zonder zijn tegenstander uit het oog te verliezen en iedere beweging opmerkend. De tegenstander, die de spanning, die boven het bord hangt, vermoedt, kan intusschen leelijk in de war geraken, wanneer hij de val inderdaad niet ziet, doch deze met zekerheid begint te vermoeden door het gefluister van omstanders. De speler die moet zetten, begint te gelijken op de muis die om het stukje spek heendraait. Zal hij happen of zal hij niet happen? De eenige tegenstelling is, dat het des muizen dood kan beteekenen, doch van den speler slechts diens overwinning of van diens club. Ja, heeren dammers de overwinning wordt door veel beïnvloed.

* * *

Met deze rubriek is de schrale oogst van 1943—1945 geheel verwerkt.

* * *

BIJ HET LAATSTE NUMMER VAN 1945.

Slechts drie keer is ons orgaan in 1945 verschenen. De belangstelling hiervoor was zeer groot. De klachten waren talrijk: slecht papier en onduidelijke diagrammen, een „bevrijdingsbloem“ van Olsen, waar niets in zou zitten enz., enz. Het komt er dus op neer, dat het eerst dan goed is, als er geen klachten komen?

Ook dan nog is het niet goed. Wij hopen zelf dringend op beter papier en op meer ruimte. Wij zijn echter in de eerste plaats verheugd, dat wij H.D. weer mogen laten verschijnen en wij rekenen op gestadigen vooruitgang in het aanzien en inhoud van „Het Damspel“. Bedenkt echter, geachte lezers, dat dit alleen maar kan met uw medewerking. Stuur het beste van het beste in naar de rubriekredacteurs, zoals deze in de koppen zijn aangegeven en stuur niet uw oplossingen naar den administrateur van H.D. of naar den H.R. van H.D. En dan in 1946 voorwaarts met nieuwen moed en frisschen geest.

H. R.